

คู่มือการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด

คำนำ

ของเสียอันตรายที่มีแหล่งกำเนิดจากบ้านเรือนหรือสถานประกอบกิจการต่าง ๆ ภายในชุมชน ปัจจุบันยังไม่ได้ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ ทำให้ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนมีโอกาสเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากของเสียอันตรายเหล่านี้ ซึ่งหากไม่มีการจัดการอย่างถูกต้องและเหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคตได้

ปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ส่วนใหญ่ยังไม่มีระบบและอุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็นในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และยังไม่มีความรู้เฉพาะในการควบคุมและกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังสถานที่กำจัด ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษ ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงเห็นควรจัดทำคู่มือการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ให้มีการบริหารจัดการอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมจากการปนเปื้อนของสารอันตรายจากของเสียอันตรายจากชุมชน

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ

กันยายน ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอันตรายชุมชน	๔
บทที่ ๓ หลักเกณฑ์การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด	๑๕
บทที่ ๔ ขั้นตอนการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๙
เอกสารอ้างอิง	๓๑
ภาคผนวก	๓๒
ภาคผนวก ก แนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน	๓๓
ภาคผนวก ข แบบภาชนะรองรับของเสียอันตรายจากชุมชน	๔๒
ภาคผนวก ค หลักการบรรจุแยกประเภทและการบรรจุรวมกันของวัตถุอันตราย	๕๐
ภาคผนวก ง ตัวอย่างแบบบันทึกข้อมูลการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน	๕๓
ภาคผนวก จ แบบมาตรฐานสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน	๕๔
ภาคผนวก ฉ รายชื่อบริษัทผู้รับบำบัด/กำจัดของเสียอันตราย	๕๘

บทที่ ๑

บทนำ

สถานการณ์การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนในปัจจุบัน บางส่วนได้รับการบริหารจัดการอย่างถูกหลักวิชาการ และยังมีบางส่วนยังไม่ได้ได้รับการจัดการจากต้นทางจนถึงปลายทาง รวมทั้งของเสียอันตรายจากชุมชนมีปริมาณเพิ่มขึ้นและกระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ของประเทศ ประกอบกับราชการส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนในภาพรวมของจังหวัด ยังไม่มีกฎระเบียบในการรองรับที่ชัดเจน ส่งผลให้ราชการส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ทำหน้าที่ขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนในพื้นที่จังหวัดตนเองประสบปัญหาในการรวบรวมขนส่ง รวมทั้งการใช้งบประมาณ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมของราชการส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนมากขึ้น ตั้งแต่การกำกับดูแลการขนส่งและการกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คู่มือการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด จะเป็นกลไกที่ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถนำหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในคู่มือฯ ดังกล่าว ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการขนส่งและการกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน คู่มือฯ ดังกล่าว มีเนื้อหาประกอบด้วย คำนิยาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน หลักเกณฑ์การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด ขั้นตอนการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งแนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

๑.๑ คำนิยาม

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว วัสดุสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาดที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

“ของเสียอันตราย” หมายถึง เศษสิ่งของเหลือใช้ หรือเสื่อมสภาพ และภาชนะบรรจุเคมีภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ปนเปื้อนสารอันตราย อาทิ สารพิษ สารไวไฟ สารกัดกร่อน รวมทั้งสารที่ทำให้เกิดโรค หรือสิ่งอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

“ของเสียอันตรายจากชุมชน” หมายความว่า ของเสียที่ปนเปื้อนหรือมีส่วนประกอบของสารที่มีคุณสมบัติเป็นสารพิษ สารไวไฟ สารออกซิไดซ์ สารเปอร์ออกไซด์ สารระคายเคือง สารกัดกร่อน สารที่เกิดปฏิกิริยาได้ง่าย สารที่เกิดระเบิดได้ สารที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม สารหรือสิ่งอื่นใดที่อาจก่อหรือมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งเกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ภายในที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ สถานศึกษา สถานประกอบการ รวมทั้งสถานที่อื่นในชุมชน เว้นแต่สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วจากโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน มูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และของเสียกัมมันตรังสี

“การเก็บรวบรวม” หมายความว่า การเก็บของเสียอันตรายจากชุมชนจากแหล่งกำเนิดหรือจากภาชนะรองรับของเสียอันตรายจากชุมชนที่จัดไว้เป็นการเฉพาะในชุมชน

“การเก็บกัก” หมายความว่า การเก็บของเสียอันตรายจากชุมชนที่เก็บรวบรวมได้จากชุมชนไว้ในสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน เพื่อรอการขนส่งไปบำบัดหรือกำจัด

“สถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน” หมายความว่า สถานที่รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน เพื่อรอการขนส่งไปบำบัดหรือกำจัด

“การขนส่ง” หมายความว่า การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน จากสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังสถานที่บำบัดหรือกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน

“ผู้ขนส่งของเสียอันตราย” หมายความว่า บุคคลที่ทำการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนจากแหล่งกำเนิดไปยังสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน สถานที่บำบัดหรือกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน

“การบำบัดของเสียอันตรายจากชุมชน” หมายความว่า การเปลี่ยนหรือแปรรูปด้วยการรีไซเคิลให้เป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งของเสียอันตรายจากชุมชนที่สามารถรีไซเคิลได้ให้ส่งไปรีไซเคิลยังสถานที่รีไซเคิลที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน โดยได้ขึ้นทะเบียนเป็นโรงงานประเภท ๑๐๕ และ ๑๐๖

“การกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน” หมายความว่า การจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้ ให้ส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน โดยได้ขึ้นทะเบียนเป็นโรงงานประเภท ๑๐๑ และ ๑๐๕

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

“รถหรือพาหนะเก็บรวบรวม” หมายความว่า รถหรือพาหนะที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน

“รถหรือพาหนะขนส่ง” หมายความว่า รถหรือพาหนะที่ใช้สำหรับการขนส่ง การเคลื่อนย้ายของเสียอันตรายจากชุมชนจากสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัดยังสถานที่บำบัดหรือกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน

“เอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน” หมายความว่า เอกสารที่ออกให้ผู้ก่อเกิดของเสียอันตรายจากชุมชน ผู้ขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน และผู้เก็บรวบรวม บำบัดและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน เพื่อเป็นหลักฐานในการมอบหมายให้ขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนที่อยู่ในความครอบครองของตนจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

“หน่วยงานกำกับดูแล” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่กำกับดูแล การจัดการของเสียอันตรายที่รับผิดชอบ ตั้งแต่แหล่งกำเนิดจนถึงการกำจัดขั้นสุดท้าย ได้แก่

หน่วยงานกำกับดูแล	ประเภทกิจการที่รับผิดชอบ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	โรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภทที่ก่อให้เกิด ของเสียเคมีวัตถุ ตามบัญชี ๕.๒ ทำயประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุ อันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ ไม่ใช่แล้วที่เป็นของเสียอันตรายจากอุตสาหกรรม ตามรหัสของชนิดและประเภทของสิ่งปฏิกูลหรือ วัสดุที่ไม่ใช่แล้ว ตามภาคผนวก ๑ ทำยประกาศ กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว พ.ศ. ๒๕๔๘
กระทรวงสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นที่กำกับ ดูแลสถานพยาบาล และห้องปฏิบัติการเชื้อ อันตราย	สถานพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาล โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล คลินิก สถานพยาบาลสัตว์ และห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่ก่อให้เกิดมูลฝอย ติดเชื้อ
กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	แหล่งกำเนิดของเสียอันตรายอื่นที่ไม่มีกฎหมายใด บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม	แหล่งกำเนิดทุกประเภท ผู้ขนส่ง และ ผู้ประกอบการสถานเก็บกัก บำบัด และกำจัด กากกัมมันตรังสี ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒
กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม	ผู้ประกอบการขนส่งของเสียอันตรายทางบกโดย ใช้รถเป็นพาหนะ
กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม	ผู้ประกอบการขนส่งของเสียอันตรายทางน้ำโดย ใช้เรือหรือแพเป็นพาหนะ
การรถไฟแห่งประเทศไทย กระทรวงคมนาคม	ผู้ประกอบการขนส่งของเสียอันตรายทางบกโดย ใช้รถไฟเป็นพาหนะ
กรมท่าอากาศยาน กระทรวงคมนาคม	ผู้ประกอบการขนส่งของเสียอันตรายทางอากาศ โดยใช้อากาศยาน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ของเสียอันตรายที่มีแหล่งกำเนิดมาจากชุมชน

บทที่ ๒

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

ปัจจุบันการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นใช้ในการควบคุมและกำกับดูแลการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังสถานที่กำจัด หากวิเคราะห์โดยรวมจะพบว่า กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยในประเทศไทย ประกอบด้วย พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ การนำกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาบังคับใช้ขึ้นอยู่กับประเภทแหล่งกำเนิดของของเสียอันตราย อาทิ การจัดการของเสียอันตรายจากโรงงานอุตสาหกรรม ต้องดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติโรงงาน พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย และพระราชบัญญัติการนิคมแห่งประเทศไทย การจัดการกากมันตรังสี ต้องดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย และพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ในบทนี้ได้รวบรวมข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอันตราย เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม การแยกทิ้ง การเก็บรวบรวม การขนส่ง และการติดตามประเมินผล เพื่อบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าวด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔ “มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ วัสดุพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว วัสดุสัตว์ ขากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

มาตรา ๑๘ การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้ แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะโดยส่วนรวม รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงโดยคำแนะนำของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการร่วมกันได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๑๘ ก็ได้

บัญญัติตามมาตรา ๑๘ นี้ และมาตรา ๑๙ มิให้ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินการโรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้

(๒) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน

(๓) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้น ๆ

(๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขึ้นสูงตามลักษณะการให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ จะพึงเรียกเก็บได้

(๖) กำหนดการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ

๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ส่วนที่ ๖ มลพิษอื่นและของเสียอันตราย

มาตรา ๗๘ การเก็บรวบรวม การขนส่ง และการจัดการด้วยประการใด ๆ เพื่อบำบัด และขจัดขยะมูลฝอยและของเสียอื่นที่อยู่ในสภาพของแข็งฯ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่ไม่มีความหมายใดบัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิต การใช้สารเคมี หรือวัตถุดิบอันตรายในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม การสาธารณสุขและกิจการอย่างอื่น ให้อยู่ในความควบคุม ในการนี้ ให้กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และวิธีการเพื่อควบคุมการเก็บ รวบรวมการรักษาความปลอดภัย การขนส่ง เคลื่อนย้าย การนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกนอกราชอาณาจักร และการจัดการ บำบัด และกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าวด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาที่เกี่ยวข้องด้วย

๓. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๓ วัตถุอันตราย หมายความว่า วัตถุดังต่อไปนี้ (๑) วัตถุระเบิดได้ (๒) วัตถุไวไฟ (๓) วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ (๔) วัตถุมีพิษ (๕) วัตถุที่ทำให้เกิดโรค (๖) วัตถุกำมันตรังสี (๗) วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม (๘) วัตถุกัดกร่อน (๙) วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และ (๑๐) วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๘ วัตถุอันตรายแบ่งออกตามความจำเป็นแก่การควบคุม ดังนี้

(๑) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๑ ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

(๒) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๒ ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดด้วย

(๓) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องรับใบอนุญาต

(๔) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ได้แก่ วัตถุอันตรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง

เพื่อประโยชน์แก่การป้องกันและระงับอันตรายที่อาจมีแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อมให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมโดยความเห็นของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาระบุชื่อหรือคุณสมบัติของวัตถุอันตราย ชนิดของวัตถุอันตราย กำหนดเวลาการใช้บังคับและหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายดังกล่าว

ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ มีประกาศที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งวัตถุอันตราย ดังนี้

๓.๑ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายทางบก พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๖

ข้อ ๓ วัตถุอันตรายตามประกาศนี้ หมายความว่า วัตถุอันตราย ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ออกตามความในมาตรา ๑๘ วรรคสอง

ข้อ ๔ ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ขนส่ง ผู้ซื้บรณ ผู้รับ และผู้มีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตราย ทางบก พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๕

๓.๒ ประกาศมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย เรื่อง การขนส่งวัตถุอันตรายบก พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

ข้อ ๒ ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ขนส่ง และผู้มีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดการขนส่งวัตถุอันตรายในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจำแนกประเภทวัตถุอันตราย
- (๒) บัญชีรายชื่อวัตถุอันตรายและข้อยกเว้นในเรื่องปริมาณจำกัด
- (๓) ข้อกำหนดในการใช้บรรจุภัณฑ์และแท็งก์ที่ยกและเคลื่อนย้ายได้
- (๔) ขั้นตอนการขนส่งวัตถุอันตราย
- (๕) ข้อกำหนดในการผลิตและทดสอบบรรจุภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ IBCs (Intermediate Bulk Containers) บรรจุภัณฑ์ขนาดใหญ่และแท็งก์ที่ยกและเคลื่อนย้ายได้
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประกอบการขนส่ง
- (๗) การฝึกอบรม

ข้อ ๔ ให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก และผู้มีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุอันตราย ที่จะขนส่งมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีบรรจุภัณฑ์ แท็งก์ที่ยกและเคลื่อนย้ายได้ แท็งก์ติดตริง หรือหีบห่อ บรรจุวัตถุอันตรายที่มั่นคงแข็งแรงอย่างเพียงพอต่อการเคลื่อนย้ายและขนส่ง
- (๓) ตรวจสอบความถูกต้องของแท็งก์ที่ยกและเคลื่อนย้ายได้ แท็งก์ติดตริง หรือหีบห่อบรรจุวัตถุอันตราย รวมทั้งฉลาก ป้าย หรือเครื่องหมายที่ติดบนแท็งก์หรือหีบห่อดังกล่าว
- (๔) ตรวจสอบความเหมาะสมของผู้ขนส่งและผู้ขับรถ รวมทั้งคุณสมบัติของผู้ขับรถ
- (๕) ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารกำกับการขนส่งวัตถุอันตราย พร้อมทั้งลงลายมือชื่อในเอกสารนั้นเพื่อใช้ประกอบการขนส่ง

ข้อ ๕ ก่อนการขนส่งทุกครั้ง ให้ผู้ขนส่งมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีเอกสารและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยหรืออุปกรณ์ระงับอุบัติเหตุไว้ประจำรถตามที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด
- (๒) จัดให้มีเอกสารแสดงความเป็นอันตราย ข้อปฏิบัติและคำแนะนำเกี่ยวกับวัตถุอันตราย

- (๓) จัดให้มีป้ายหรือเครื่องหมายแสดงการบรรทุกวัตถุอันตรายติดไว้กับตัวรถ
- (๔) จัดให้มีผู้ขับรถซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ และจัดให้มีผู้ประจำรถตามที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด

(๕) จัดให้ผู้ขับรถมีการพักผ่อนอย่างเพียงพอก่อนปฏิบัติงาน

ข้อ ๖ ให้ผู้ขับรถมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบความถูกต้องของบรรจุภัณฑ์ แท็งก์ที่ยกและเคลื่อนย้ายได้ แท็งก์ติดตริง หีบห่อบรรจุวัตถุอันตราย ฉลาก ป้าย หรือเครื่องหมาย

- (๒) ตรวจสอบความถูกต้องของการเคลื่อนย้ายวัตถุอันตรายในขณะนำขึ้นหรือนำลงจากรถ

(๔) ทำความเข้าใจเอกสารแสดงความเป็นอันตราย ข้อปฏิบัติและคำแนะนำเกี่ยวกับวัตถุอันตรายก่อนทำการขนส่ง และเก็บเอกสารนั้นไว้ในห้องผู้ขับรถในที่ที่สามารถนำมาใช้ได้สะดวก ทั้งนี้ ในกรณีบรรทุกวัตถุอันตรายหลายชนิดไปในรถคันเดียวกันต้องมีเอกสารดังกล่าวเกี่ยวกับวัตถุอันตรายแต่ละชนิดให้ครบถ้วน

(๕) ตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถก่อนการขนส่ง

(๖) ใช้ความเร็วตามที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด

(๗) ขับรถตามเวลาและใช้เส้นทางที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด

(๘) มีการพักผ่อนอย่างเพียงพอก่อนปฏิบัติงาน

(๑๑) พกใบอนุญาตขับรถและหนังสือรับรองของกรมการขนส่งทางบกให้ขับรถบรรทุกวัตถุอันตราย

(๑๒) ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารกำกับการขนส่งวัตถุอันตราย พร้อมทั้งลงลายมือชื่อในเอกสารนั้น และมอบให้ผู้รับวัตถุอันตรายเมื่อถึงจุดหมายปลายทาง

ข้อ ๗ ผู้ขับรถบรรทุกวัตถุอันตราย นอกจากจะเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกแล้วแต่กรณี ยังต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี

(๒) ผ่านการศึกษาอบรม และทดสอบตามหลักสูตรที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการวัตถุอันตราย

(๔) ไม่เคยเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือมีประวัติว่าเป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

(๖) ไม่มีประวัติที่ส่อไปในทางไม่น่าไว้วางใจในความรับผิดชอบให้ขับรถ

ข้อ ๘ ให้ผู้รับวัตถุอันตรายจากการขนส่งมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบสภาพของบรรจุภัณฑ์ แท็งก์ที่ยกและเคลื่อนย้ายได้ แท็งก์ติดตึ๊งหีบห่อบรรจุวัตถุอันตราย ฉลาก ป้ายหรือเครื่องหมาย

(๓) จัดให้มีสถานที่เก็บวัตถุอันตรายที่เหมาะสมและปลอดภัย

(๔) ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารกำกับการขนส่งวัตถุอันตราย พร้อมทั้งลงลายมือชื่อในเอกสารนั้น

ข้อ ๙ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุในการขนส่งทำให้วัตถุอันตรายก่อหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมได้ ให้ผู้ขับรถบรรทุกวัตถุอันตราย ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ขนส่ง และผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายดังกล่าวที่พบเห็นหรือทราบเหตุ แล้วแต่กรณี มีหน้าที่แจ้งให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบทราบโดยเร็วเพื่อเป็นข้อมูลในการเข้าช่วยเหลือ เคลื่อนย้าย บำบัด บรรเทา หรือจัดการความเสียหายด้วยวิธีการที่ถูกต้อง

๔. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบเอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๗

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“วัตถุอันตราย” หมายความว่า ของเสียอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของ กรมโรงงานอุตสาหกรรมตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

“เอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย” หมายความว่า เอกสารที่ออกให้ผู้ก่อ กำเนิด ของเสียอันตราย ผู้ขนส่งของเสียอันตราย และผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตราย เพื่อเป็นหลักฐานในการมอบหมายให้ขนส่งของเสียอันตรายที่อยู่ในความครอบครองของตนจาก ที่แห่งหนึ่งไปยังที่อีกแห่งหนึ่ง

ข้อ ๖ เมื่อจะทำการขนส่งของเสียอันตราย ให้ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย จัดทำ ใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย ดังนี้

(๑) กรอกข้อมูลลงในใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย ตามแบบกำกับ การขนส่ง ๐๒ ท้ายประกาศกระทรวงนี้

(๒) ส่งมอบใบกำกับ การขนส่งและคู่มือฉบับรวม ๖ ฉบับ ให้ผู้ขนส่งของเสียอันตราย

(๓) ดึงคู่มือใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย ลำดับที่ ๒ และ ๓ ออกจาก ต้นฉบับและคู่มืออื่น ๆ

(๔) จัดเก็บคู่มือใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย ลำดับที่ ๒ สำหรับให้ กรมโรงงานอุตสาหกรรมตรวจสอบไว้อย่างน้อยสามปี นับแต่วันส่งมอบของเสียอันตรายให้ ผู้ขนส่งของเสียอันตราย

ข้อ ๗ ให้ผู้ขนส่งของเสียอันตรายตรวจสอบความถูกต้อง รายละเอียดในใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตรายที่ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายจัดทำ และกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับ ผู้ขนส่งของเสียอันตรายลงในใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย หากเห็นว่ารายละเอียดดังกล่าวถูกต้อง ตรงตามที่ระบุไว้ ให้ลงนามในใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตรายทั้งชุด

ข้อ ๑๐ การรับมอบของเสียอันตราย ให้ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสีย อันตรายดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบต้นฉบับและคู่มือใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตรายในลำดับที่ ๔ ลำดับที่ ๕ และลำดับที่ ๖ ให้ถูกต้องตรงกับของเสียอันตรายที่จะรับกำจัด หากเห็นว่ารายละเอียด ในใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตรายถูกต้องครบถ้วนให้ลงลายมือชื่อผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัด ของเสียอันตรายหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทน ที่ตั้งของสถานที่รับกำจัด หมายเลขโทรศัพท์ ที่สามารถติดต่อได้ ลงวันที่ เดือน ปีที่รับของเสียอันตรายในต้นฉบับใบกำกับ การขนส่งของเสีย อันตรายและคู่มือลำดับที่ ๔ ลำดับที่ ๕ และลำดับที่ ๖

(๒) ส่งคืนคู่มือใบกำกับ การขนส่งของเสียอันตรายลำดับที่ ๔ ให้ผู้ขนส่งของเสีย อันตราย ต้นฉบับส่งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม และคู่มือลำดับที่ ๖ ส่งให้ผู้ก่อกำเนิดของเสีย อันตรายภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันได้รับมอบของเสียอันตรายไว้กำจัด

(๓) กรณีรายชื่อและปริมาณของเสียอันตรายไม่ตรงกับรายการในใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายให้ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายรับของเสียนั้นไว้ก่อนและแจ้งให้ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายทราบทันที โดยผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายต้องรับผิดชอบค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายสำหรับการเก็บรวบรวมกากของเสียอันตรายในระหว่างการเจรจาต่อรอง ค่าใช้จ่ายส่วนที่เพิ่มสำหรับการบำบัดและกำจัดและค่าใช้จ่ายอื่นตามสมควร หากไม่สามารถหาซื้อยวดยานได้ในสัปดาห์วัน ให้ผู้เก็บรวบรวมบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายแจ้งกรมโรงงานอุตสาหกรรมตามแบบกำกับการขนส่ง ๐๔ ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับนี้

(๔) จัดเก็บคูปองใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายลำดับที่ ๕ ไว้อย่างน้อยสามปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับมอบของเสียอันตรายไว้กำจัด

(๕) แจ้งให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมทราบภายในสัปดาห์วัน นับแต่วันรับของเสียอันตรายไว้กำจัด กรณีผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายส่งของเสียอันตรายไปกำจัดโดยไม่ได้จัดทำใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายตามแบบกำกับการขนส่ง ๐๕ ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

(๖) ปฏิบัติตามคำแนะนำ หลักเกณฑ์วิธีการอื่นตามที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมกำหนด

๕. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

ส่วนที่ ๓ หน้าที่ของเทศบาล

มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๖ กำหนดหน้าที่ของเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ซึ่งครอบคลุมถึงการรักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๖. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

อำนาจหน้าที่ของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๒๓ และ มาตรา ๖๗ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งครอบคลุมถึงการจัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำและรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๗. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

หมวด ๔ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

(๘) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๙) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๔๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่ประชาชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติ

มาตรา ๔๙ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อาจมอบให้เอกชนกระทำการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดเสียก่อน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้กระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

สิทธิในการกระทำการกิจการตามวรรคหนึ่ง เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไปไม่ได้

๘. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

หมวด ๒ การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๒) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(๑๑) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม

(๑๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

(๒๔) การจัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๙. พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ที่สาธารณะ หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนอกจากที่รกร้างว่างเปล่า และหมายความรวมถึงถนนและทางน้ำด้วย

สิ่งปฏิกูล หมายความว่า อจุจระ หรือปัสสาวะ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเป็นของโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหารเก่า มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

หมวด ๓ การห้ามทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) ทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยลงบนที่สาธารณะ

(๒) ปล่อยปละละเลยให้มีสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในที่ดินของตนในสภาพที่ประชาชนอาจเห็นได้

หมวด ๓/๑ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

มาตรา ๓๔/๑ การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนเป็นผู้ดำเนินการหรือทำร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ การมอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการดังกล่าว มิให้ถือว่าเป็นการร่วมลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ แต่หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดดังกล่าว ต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐประกอบด้วย

๑๐. ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

กำหนดแนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม การแยกทิ้ง การเก็บรวบรวม การขนส่ง และการติดตามประเมินผล

๑๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

หมวด ๒ การเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย

ส่วนที่ ๒ การเก็บและขนมูลฝอย

ข้อ ๗ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยไว้ในที่สาธารณะและสถานสาธารณะให้เพียงพอและเหมาะสมกับประเภท ปริมาณมูลฝอย และกิจกรรมในสถานที่นั้น โดยอย่างน้อยต้องมีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เอกชนที่เปิดให้ประชาชนเข้าไปได้จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๐ การเก็บและขนมูลฝอยให้บรรจุไว้ในอุปกรณ์หรือยานพาหนะซึ่งกันน้ำและปิดอย่างมิดชิด รวมทั้งจัดการป้องกันไม่ให้มูลฝอย น้ำ หรือสิ่งอื่นอันเกิดจากมูลฝอยตกหล่นรั่วไหลออกจากอุปกรณ์หรือยานพาหนะนั้น และต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว โดยระมัดระวังไม่ให้เกิดผลกระทบต่ออาการจราจร สุขภาพอนามัย หรือคุณภาพชีวิตของประชาชน

หมวด ๓ การมอบหมายให้เก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ส่วนที่ ๑ การมอบหมายหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย โดยให้ปฏิบัติตามแนวทางในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรณีราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ในการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย โดยให้ปฏิบัติตามแนวทางในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ เพื่อให้มีระบบจัดการและกำจัดมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้ ในการดำเนินการของราชการท้องถิ่นตามข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี มีหน้าที่แนะนำและกำกับราชการส่วนท้องถิ่นในการรวมกลุ่มของราชการส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด ทั้งนี้ ตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

กรณีราชการส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ หรือกรณีมีการดำเนินการข้ามเขตจังหวัดให้ราชการส่วนท้องถิ่น โดยคำแนะนำของคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี ขอทำความตกลงกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายก่อนดำเนินการ

ส่วนที่ ๒ การมอบหมายเอกชนเก็บ ขน หรือกู้จัดมูลฝอย

ข้อ ๑๕ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการเก็บ ขน หรือกู้จัดมูลฝอย หากจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง

ข้อ ๑๖ การมอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการเก็บหรือขนมูลฝอยให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

บทที่ ๓

หลักเกณฑ์การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ไปยังสถานที่กำจัด

หลักเกณฑ์การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน จะเป็นกลไกและเครื่องมือในการปฏิบัติงานของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันหลักเกณฑ์การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของราชการส่วนท้องถิ่นยังไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความกังวลในการเก็บรวบรวมขนส่งเพื่อนำของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัด ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ กรมควบคุมมลพิษ จึงกำหนดหลักเกณฑ์การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด ซึ่งจะประกอบด้วย (๑) การจำแนกประเภทของของเสียอันตรายจากชุมชน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องจดจำได้ง่าย สะดวกต่อการนำไปบำบัดและกำจัด และ (๒) หลักเกณฑ์การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถกำกับดูแลการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังสถานที่เก็บรวบรวม สถานที่เก็บกัก และสถานที่บำบัดหรือกำจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัย และสิ่งแวดล้อม

๓.๑ การจำแนกประเภทของของเสียอันตรายจากชุมชน

การจำแนกประเภทของของเสียอันตรายจากชุมชนตามคู่มือการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัดนี้ แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และของเสียอันตรายจากชุมชนเฉพาะอีก ๑ กลุ่ม คือ กลุ่มซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (E - waste) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจและจำได้ง่ายในการร่วมกันจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ตั้งแต่การจัดเตรียมภาชนะแยกทิ้ง การเก็บรวบรวม และการเก็บกักเพื่อนำไปบำบัดหรือกำจัด ดังนี้

๑. กลุ่มถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่แห้ง แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ

- เซลล์ปฐมภูมิ เช่น ถ่านไฟฉายที่ไม่สามารถอัดประจุซ้ำได้ ถ่านแอลคาไลน์ ถ่านกระดุม
- เซลล์ทุติยภูมิ เช่น ถ่านไฟฉายที่สามารถอัดประจุไฟซ้ำได้ แบตเตอรี่

โทรศัพท์เคลื่อนที่ แบตเตอรี่กล้องดิจิทัล

ภาพที่ ๑ ตัวอย่างของเสียอันตรายจากชุมชนกลุ่มถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่แห้ง

๒. กลุ่มหลอดฟลูออเรสเซนต์ทุกชนิด

ภาพที่ ๒ ตัวอย่างของเสียอันตรายจากชุมชนกลุ่มหลอดฟลูออเรสเซนต์ทุกชนิด

๓. กลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี เช่น กระป๋องสเปรย์ ขวดสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และสัตว์ กระป๋องสี และขวดน้ำยาทำความสะอาด

ภาพที่ ๓ ตัวอย่างของเสียอันตรายจากชุมชนกลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี

๔. กลุ่มซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงชิ้นส่วนหรือส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวที่หมดอายุการใช้งานหรือเสื่อมสภาพหรือไม่เป็นที่ต้องการอีกต่อไป

ภาพที่ ๔ ตัวอย่างของเสียอันตรายจากชุมชนกลุ่มซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

๓.๒ หลักเกณฑ์การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด

ราชการส่วนท้องถิ่น นิติบุคคล หรือบุคคล ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน จากสถานที่เก็บกักของราชการส่วนท้องถิ่นหนึ่งไปยังราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นสถานที่เก็บรวบรวมเพื่อรอการส่งกำจัดสามารถดำเนินการได้ เว้นแต่ขนส่งจากสถานที่เก็บกักไปบำบัดหรือกำจัด ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย และกฎหมายว่าด้วยโรงงานเกี่ยวกับระบบเอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย ควรดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างน้อยหนึ่งคน โดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ด้านสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข สุขาภิบาล ด้านใดด้านหนึ่ง หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบได้ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการขนส่งของเสียอันตรายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือเจ้าหน้าที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้รับผิดชอบในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน

(๒) ในการกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน นิติบุคคล หรือบุคคล ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างน้อยสองคน โดยคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อ (๑) ส่วนอีกคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ในด้านสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และวิศวกรรมเครื่องกล หรือด้านใดด้านหนึ่ง ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบต้องผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

(๓) กรณีราชการส่วนท้องถิ่นสองแห่งหรือหลายแห่งอยู่ใกล้เคียงกัน อาจพิจารณาการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัดร่วมกัน โดยต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่จากราชการส่วนท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่งรับผิดชอบในการขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อ (๑) หรือข้อ (๒) ทั้งนี้ อาจมีการทำข้อตกลงร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีระบบการขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน เพื่อนำแนวปฏิบัติในการขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนมาบังคับใช้ราชการส่วนท้องถิ่นที่ทำข้อตกลงด้วย

(๔) ราชการส่วนท้องถิ่น นิติบุคคล หรือบุคคล ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ต้องกำหนดระยะเวลาและเส้นทางการขนส่ง ตลอดจนเงื่อนไขหรือข้อปฏิบัติอื่น ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการขนส่งและการกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนของตนตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๔

ขั้นตอนการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ต้องมีการวิเคราะห์และพิจารณาถึงผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการจัดระบบในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นต้องมีจุดเก็บรวบรวม หรือสถานที่เก็บรวบรวม หรือสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน เมื่อมีปริมาณมากพอ ต้องส่งไปบำบัดหรือกำจัดโดยบริษัทที่ได้รับอนุญาต ซึ่งในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนของราชการส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบเอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. ๒๕๔๗ ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเนื้อหาในบทนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในขั้นตอนการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่เก็บรวบรวม และการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการขนส่งและการกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน

๔.๑ การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนจากสถานที่เก็บกักของราชการส่วนท้องถิ่นหนึ่งไปยัง ราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นสถานที่เก็บรวบรวม

ราชการส่วนท้องถิ่น นิติบุคคล หรือบุคคล ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนจากสถานที่เก็บกักของราชการส่วนท้องถิ่นหนึ่งไปยัง ราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นสถานที่เก็บรวบรวม ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. จัดเตรียมยานพาหนะที่มีขนาดและปริมาณที่เหมาะสมต่อการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน โดยอาจเป็นรถหรือเรือตามลักษณะของการอยู่อาศัยในชุมชน

(๑) ยานพาหนะ มีลักษณะ ดังนี้

๑) ติดป้ายสัญลักษณ์ หรือข้อความที่ชัดเจน ทั้งด้านซ้าย ขวา และหลัง เพื่อระบุว่าเป็น “ยานพาหนะสำหรับขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน”

๒) กรณียานพาหนะมีระบบไฮดรอลิก ระดับแขนที่ยกถึงของเสียอันตรายจากชุมชน ใส่ตัวถังยานพาหนะ ต้องสูงไม่เกิน ๑.๕ เมตร หรือระดับที่ปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน

๓) ยานพาหนะต้องมีอุปกรณ์เครื่องมือประจำยานพาหนะที่เหมาะสม เช่น วิทยุสื่อสาร และถังดับเพลิง เป็นต้น

๔) กรณีที่เป็นรถเก็บขน เครื่องยนต์ ระบบขับเคลื่อน ระบบห้ามล้อ และส่วนประกอบอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานกรมการขนส่งทางบก

๕) กรณีเป็นเรือเก็บขน เครื่องยนต์และส่วนประกอบอื่น ๆ ให้เป็นไปตาม มาตรฐานกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) ตัวถังของยานพาหนะในส่วนที่บรรจุของเสียอันตรายจากชุมชน

๑) ต้องทำด้วยโครงโลหะที่มีความแข็งแรง ทนสนิม ป้องกันการรั่วไหลได้ และมีประตูเปิด - ปิด มิดชิด

๒) ต้องมีช่องหรือภาชนะแยกของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภท

๓) ในกรณีที่ใช้นานพาหนะเก็บขนมูลฝอยชุมชนเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนร่วมด้วย จะต้องติดตั้งช่องเก็บของเสียอันตรายจากชุมชนด้านหลังห้องโดยสารคนขับ ทั้งนี้ ช่องเก็บของเสียอันตรายจากชุมชนต้องทำด้วยโครงโลหะหนาที่มีความแข็งแรง ทนสนิม และมีประตูเปิด - ปิด มิดชิด และมีสัญลักษณ์แสดงของเสียอันตรายจากชุมชนบริเวณช่องเก็บอย่างชัดเจน

ภาพที่ ๕ ยานพาหนะเก็บขนมูลฝอยชุมชนที่ใช้เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนร่วมด้วย

๒. กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สวมเสื้อผ้าที่รัดกุม และสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เช่น ถุงมือป้องกันสารเคมี รองเท้าหุ้มแข้ง แว่นตานิรภัย และหน้ากากกรองฝุ่นและสารเคมี เป็นต้น

(๒) ดูแลรักษาภาชนะและอุปกรณ์ในการขนส่งให้อยู่ในสภาพดี

(๓) เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนและขนส่งด้วยความระมัดระวัง และควบคุมไม่ให้เกิดการแตกหักหรือรั่วไหลขณะทำการขนส่ง

๓. กำหนดให้พนักงานขับยานพาหนะขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลรักษายานพาหนะให้อยู่ในสภาพดี

(๒) กำหนดวัน และเวลาในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนให้เหมาะสม และควรหลีกเลี่ยงช่วงเวลาที่มีการจราจรคับคั่ง

(๓) ระมัดระวังมิให้มีการบรรทุกของเสียอันตรายจากชุมชน เกินพิกัดน้ำหนักที่กำหนดไว้ของยานพาหนะ และมีให้ของเสียอันตรายจากชุมชนตกหล่นในระหว่างการขนส่ง

(๔) ห้ามมิให้ระบายน้ำเสียที่เกิดจากการล้างยานพาหนะลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือพื้นที่สาธารณะ โดยให้ถ่ายลงรางระบายน้ำเสียซึ่งไหลลงสู่บ่อหรือถังที่รองรับน้ำชะจากของเสียอันตรายจากชุมชนเป็นการเฉพาะ

(๕) บันทึกข้อมูลการใช้รถ โดยประกอบด้วยอย่างน้อย ชื่อพนักงานขับรถ หมายเลขทะเบียนรถ วันที่ ระยะทางในการขนส่ง

(ง) ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นมียานพาหนะขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน โดยเฉพาะ ไม่ควรนำยานพาหนะขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปใช้ในกิจการอย่างอื่น

(จ) หากเกิดอุบัติเหตุที่ทำให้เกิดการรั่วไหลของของเสียอันตรายจากชุมชน ให้ดำเนินการระงับเหตุและการรั่วไหลเบื้องต้น หากเป็นเหตุร้ายแรงหรือไม่สามารถระงับเหตุด้วยตนเองได้ ควรแจ้งขอความช่วยเหลือโดยด่วนจากผู้รับผิดชอบในพื้นที่เกิดเหตุ เช่น เจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัยของราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ดับเพลิง เป็นต้น

๔. จัดให้มีการตรวจสอบผู้ปฏิบัติงานด้านการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยอย่างน้อยควรมีการเฝ้าระวังปอด ทดสอบสมรรถภาพปอด ตรวจผิวหนัง และตรวจการทำงานของตับและไต

๕. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านการจัดการของเสียอันตราย ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เป็นต้น ให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๖. ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน หรือมอบหมายให้นิติบุคคล หรือบุคคลดำเนินการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนเพื่อรอส่งกำจัด ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้จัดเตรียมสถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน โดยอาจพิจารณาพื้นที่สถานที่กำจัดมูลฝอยชุมชนที่มีอยู่เดิม หรือควรอยู่ในบริเวณเดียวกับสถานที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นใช้ดำเนินการคัดแยก ขนถ่าย กำจัด หรือดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับมูลฝอยทั่วไป พร้อมจัดเตรียมภาชนะบรรจุของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภท

(๒) กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นไม่มีสถานที่ตามข้อ (๑) ให้จัดเตรียมสถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน โดยสถานที่ควรมีลักษณะ ดังนี้

- ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่ม น้ำท่วมถึง
- อยู่ห่างไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร จากเขตโบราณสถาน เขตอนุรักษ์และแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี
- อยู่ห่างจากบ่อน้ำดื่มของประชาชน แหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา และโรงผลิตน้ำประปา ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ เมตร หรืออยู่ในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของบ่อน้ำดื่มหรือน้ำประปาที่ผลิต
- อยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะที่ยังใช้ประโยชน์ได้ในปัจจุบัน ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร หรืออยู่ในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของแหล่งน้ำนั้น
- สถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ควรมีพื้นที่เพียงพอสำหรับรองรับปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่รวบรวมได้ในรอบปี
- อาคารเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ควรเป็นอาคารปิด มีระบบควบคุมการระบายอากาศ และพื้นผิวต้องทำด้วยวัสดุซึ่งทนต่อการทำลายจากการแตก หักหรือรั่วไหลของของเสียอันตรายจากชุมชน
- พื้นของบริเวณเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ต้องมีความลาดเอียงสู่รางระบายน้ำเสีย และบ่อหรือถังที่รองรับน้ำชะจากของเสียอันตรายจากชุมชนเป็นการเฉพาะ
- ได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ใกล้เคียง โดยการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง

(๓) จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย อุปกรณ์สำหรับการจัดการสารเคมีหกรั่วไหล เช่น พลั่ว ทราวย ชีล้อย และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในสถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน เช่น ถังมือป้องกันสารเคมี แวนตานิรภัย หน้ากากกรองฝุ่นและสารอันตราย เป็นต้น

(๔) จัดให้มีป้ายหรือข้อความแสดง “สถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน” หรือ “อาคารเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน” ที่บริเวณทางเข้า ป้ายบ่งชี้บริเวณที่ตั้ง ภาชนะสำหรับของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภท และแผนผังกระบวนการปฏิบัติงานในส่วน ของสถานที่เก็บรวบรวม

(๕) จัดให้มีข้อมูลสารอันตรายที่เป็นส่วนประกอบของของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ติดไว้ให้ผู้ปฏิบัติงานมองเห็นอย่างชัดเจน

(๖) ผู้ปฏิบัติงานบริเวณสถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ให้ดำเนินการ ดังนี้

- สวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เช่น ถังมือ ป้องกันสารเคมี แวนตานิรภัย หน้ากากกรองฝุ่นและสารอันตราย และรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง เป็นต้น
- ห้ามดื่มน้ำหรือรับประทานอาหารในสถานที่เก็บรวบรวม
- ห้ามสูบบุหรี่หรือกระทำให้เกิดประกายไฟบริเวณสถานที่เก็บรวบรวม
- ตรวจสอบของเสียอันตรายจากชุมชน คัดแยกและบรรจุของเสียอันตรายจากชุมชน ในภาชนะตามประเภทที่กำหนด

- เมื่อบรรจุของเสียอันตรายจากชุมชนเต็มภาชนะแล้ว ให้ชั่งน้ำหนัก ติดฉลาก ให้มองเห็นได้ชัดเจน เพื่อระบุประเภทของเสียอันตรายจากชุมชน น้ำหนัก และวันที่ พร้อมทั้งบันทึก ข้อมูลในแต่ละครั้งที่มีการนำของเสียอันตรายจากชุมชนที่เก็บรวบรวมได้มายังสถานที่เก็บรวบรวม หรือสถานที่เก็บกัก และสรุปข้อมูลเป็นประจำทุกเดือน เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูล

ของเสียอันตราย Hazardous waste
กลุ่มถ่านไฟฉาย และแบตเตอรี่แห้ง
น้ำหนัก _____ กิโลกรัม
วิธีการบำบัด/กำจัด ☐ รีไซเคิล ☐ กำจัด
ลงชื่อ _____ เจ้าหน้าที่ซึ่ง
ลงวันที่ ____/____/____

ของเสียอันตราย Hazardous waste
กลุ่มหลอดฟลูออเรสเซนต์
น้ำหนัก _____ กิโลกรัม
วิธีการบำบัด/กำจัด ☐ รีไซเคิล ☐ กำจัด
ลงชื่อ _____ เจ้าหน้าที่ซึ่ง
ลงวันที่ ____/____/____

ของเสียอันตราย Hazardous waste
กลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี
น้ำหนัก _____ กิโลกรัม
วิธีการบำบัด/กำจัด ☐ รีไซเคิล ☐ กำจัด
ลงชื่อ _____ เจ้าหน้าที่ซึ่ง
ลงวันที่ ____/____/____

ภาพที่ ๖ ฉลากแสดงปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่เก็บรวบรวม

- เมื่อมีการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังสถานที่เก็บรวบรวม หรือ สถานที่เก็บกักแล้วให้นำภาชนะที่ยังมีสภาพดี ใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่ โดยนำฉลากเดิมออกและทำความสะอาดภาชนะบรรจุ

- ต้องจัดให้มีที่ว่างระหว่างภาชนะ โดยพิจารณาจากขนาดและการจัดวาง ภาชนะบรรจุให้เหมาะสมตามขนาดของพื้นที่ เพื่อให้สามารถทำความสะอาดได้อย่างเหมาะสม และไม่เกิดผลกระทบในการทำงานกู้ภัยเมื่อเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ และไม่วางภาชนะซ้อนกันสูงเกินกว่า ๑.๕ เมตร ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน
- ต้องดำเนินการตรวจสอบสถานที่เก็บรวบรวมอย่างน้อย เดือนละ ๑ ครั้ง โดยตรวจสอบสภาพของภาชนะบรรจุของเสียอันตรายจากชุมชน การรั่วไหลแตกหักของของเสียอันตรายจากชุมชนที่อยู่ในภาชนะ อุปกรณ์สำหรับการจัดการสารเคมีหกรั่วไหล และอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย
- ควรจัดให้มีการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัด อย่างน้อย ปีละ ๒ ครั้ง เนื่องจากของเสียอันตรายจากชุมชนบางประเภทเมื่อหมดอายุการใช้งานจะมีการเปลี่ยนแปลงสภาพซึ่งอาจเป็นของเหลวรั่วไหลออกมา อาจจะทำให้เกิดปัญหาของเหลวหกหล่นในขณะขนย้าย หรืออาจขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัดเมื่อมีปริมาณเพียงพอในแต่ละเที่ยว

ภาพที่ ๗ สถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนของกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ ๘ สถานที่เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนของเทศบาลนครนนทบุรี

๔.๒ การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด

ราชการส่วนท้องถิ่น นิติบุคคล หรือบุคคล ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนจากสถานที่เก็บรวบรวมหรือสถานที่เก็บกักไปบำบัดหรือกำจัด ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย และกฎหมายว่าด้วยโรงงานเกี่ยวกับระบบเอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาการรวมกลุ่ม ราชการส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียง ในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัด ร่วมกันได้ โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดของราชการส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัด นอกจากนี้ ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใดบัญญัติประเภทของผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายจากชุมชนไว้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถติดตามตรวจสอบการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนได้ จึงต้องใช้ระบบกำกับ การขนส่ง (Manifest system) ซึ่งจะมีเอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนที่แสดงข้อมูลปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้นตั้งแต่แหล่งกำเนิดจนถึงการกำจัด รวมทั้งข้อมูลผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายจากชุมชน ผู้ขนส่ง และผู้รับบำบัดหรือกำจัด

การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัดจำเป็นต้องให้บริษัทรับบำบัดหรือกำจัดที่มีความสามารถเฉพาะดำเนินการ โดยบริษัทผู้รับขนส่งต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบเอกสารกำกับ การขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. ๒๕๔๗ ในการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน โดยมีระบบกำกับ การขนส่ง (Manifest system) ซึ่งเป็นระบบควบคุมและแสดงรายละเอียดการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังสถานที่กำจัด เช่น จุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทางในการขนส่ง ประเภทและปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชน และภาชนะบรรจุ เป็นต้น

(๒) บริษัทผู้รับขนส่งต้องมีใบอนุญาตประกอบการขนส่ง (Transportation business permit) ซึ่งเป็นใบอนุญาตของกรมการขนส่งทางบก ที่อนุญาตให้นิติบุคคล หรือบุคคลประกอบการขนส่งตามที่ระบุเป็นระยะเวลา ๕ ปี

(๓) ต้องมีใบเสียภาษีรถขนส่ง (ป้ายวงกลม) ซึ่งเป็นใบแสดงการเสียภาษีรายปีของรถขนส่ง ทั้งนี้ ต้องผ่านการตรวจสอบสภาพรถขนส่งทุกขั้นตอน ตั้งแต่เครื่องยนต์ คิว้นดำ สภาพโดยรวมจากกรมการขนส่งทางบก

(๔) มีระบบป้องกันการหกรั่วไหลและการกระจายของของเสียอันตราย ในระหว่างการขนส่ง อาทิ รถขนส่งต้องมีหลังคาหรือผ้าคลุม มีภาชนะรองรับน้ำเสียใต้กระบะของรถขนส่ง

๔.๒.๑ ประเภทของรถขนส่ง

ประเภทของรถที่เหมาะสมในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ควรมีความจุที่สามารถรับน้ำหนักบรรทุกต่อเที่ยวได้อย่างเหมาะสม คำนึงค่ากับการขนส่ง และค่าใช้จ่ายในการกำจัด เช่น

(๑) รถบรรทุกหกล้อ จะสามารถรับน้ำหนักบรรทุกต่อเที่ยวได้ ไม่เกิน ๗ - ๘ ตัน

(๒) รถบรรทุกสิบล้อ ประเภท Roll-off Truck จะสามารถรับน้ำหนักบรรทุกต่อเที่ยวได้ ไม่เกิน ๑๐ ตัน หรือ ๑๕ ลูกบาศก์เมตร รถบรรทุกประเภทนี้สามารถยกคอนเทนเนอร์วางบนพื้นได้ โดยในคอนเทนเนอร์หลักจะมีคอนเทนเนอร์ย่อยที่มีขนาดพอเหมาะสำหรับบรรทุกของเสียอันตรายจากชุมชนแยกประเภท เช่น การบรรทุกของเสียอันตรายจากชุมชนกลุ่มหลอดฟลูออเรสเซนต์ ตัวถังควรมีความจุประมาณ ๒ - ๔ ลูกบาศก์เมตร เพื่อให้การขนย้ายสามารถดำเนินการได้ด้วยแรงงานคนและไม่ถูกกระแทกจนเกิดการแตกหัก ทั้งนี้ หากหลอดฟลูออเรสเซนต์แตก ก็จะตกอยู่ในคอนเทนเนอร์ย่อยดังกล่าว เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของสารปรอทได้

ภาพที่ ๔ รถขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน

๔.๒.๒ การเตรียมการก่อนการขนส่ง

ก่อนการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด ราชการส่วนท้องถิ่น นิติบุคคล หรือบุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ก่อนทำการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนจากสถานที่เก็บรวบรวม หรือสถานที่เก็บกัก เพื่อนำไปบำบัดหรือกำจัด ต้องมีการขึงน้ำหนักรถของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภท และจดบันทึกน้ำหนักลงในใบกำกับการขนส่งด้วย

(๒) ผู้รับขนส่งต้องตรวจสอบสภาพรถอย่างสม่ำเสมอ โดยก่อนออกปฏิบัติงานต้องตรวจสอบความพร้อมของรถ การชำระรถของภาชนะบรรจุของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งอุปกรณ์ป้องกันภัยต่าง ๆ และตรวจสอบการรั่วไหลก่อนออกจากสถานที่เก็บรวบรวม หรือสถานที่เก็บกัก

(๓) ในรถขนส่งต้องมีอุปกรณ์ป้องกันและระงับเหตุที่พร้อมใช้งานประจำรถ ได้แก่

- เครื่องดับเพลิงมือถือ
- อุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- กรวยยางสะท้อนแสง
- วัสดุดูดซับสารเคมี หรือน้ำมัน
- พลาสติกของเสียอันตราย
- อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามความเหมาะสม อาทิ ถุงมือป้องกัน

สารเคมี รองเท้าหุ้มแข้ง แวนตานิรภัย หน้ากากกรองฝุ่นและสารเคมี

(๔) รถขนส่งทุกคันจะต้องมีการติดป้ายชื่อ/หน่วยงานอย่างชัดเจน พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อในกรณีฉุกเฉิน และต้องติดฉลากขนาดใหญ่พอที่จะแสดงให้ทราบถึงประเภทของเสียอันตรายจากชุมชนที่ขนส่งไว้ด้านข้างหรือด้านหลังรถ

(๕) รถขนส่งทุกคัน ต้องมีแผนระงับเหตุฉุกเฉิน และหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อผู้รับชอบ

(๖) พนักงานขับรถ ต้องมีเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้จากของเสียอันตรายจากชุมชนที่บรรทุก พร้อมกับมีความรู้ในการดำเนินการเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น และหากเป็นไปได้ ต้องสามารถให้คำแนะนำผู้ที่ดำเนินการแบกหามของเสียอันตรายจากชุมชนขึ้นหรือลงจากรถ

(๗) ตรวจสอบความเรียบร้อยของการบรรทุกของเสียอันตรายจากชุมชนก่อนออกจากสถานที่เก็บรวบรวม หรือสถานที่เก็บกัก เช่น ถ้าวางขนส่งเป็นรถบรรทุกขนาดเล็กให้ใช้ผ้าใบปิดคลุมให้เรียบร้อย เป็นต้น

๔.๒.๓ ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน

ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใดบัญญัติประเภทของผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตรายจากชุมชนไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น เพื่อให้การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัดเป็นไปตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. ๒๕๔๗ ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงต้องใช้ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย (Manifest system) ในการดำเนินการดังกล่าว

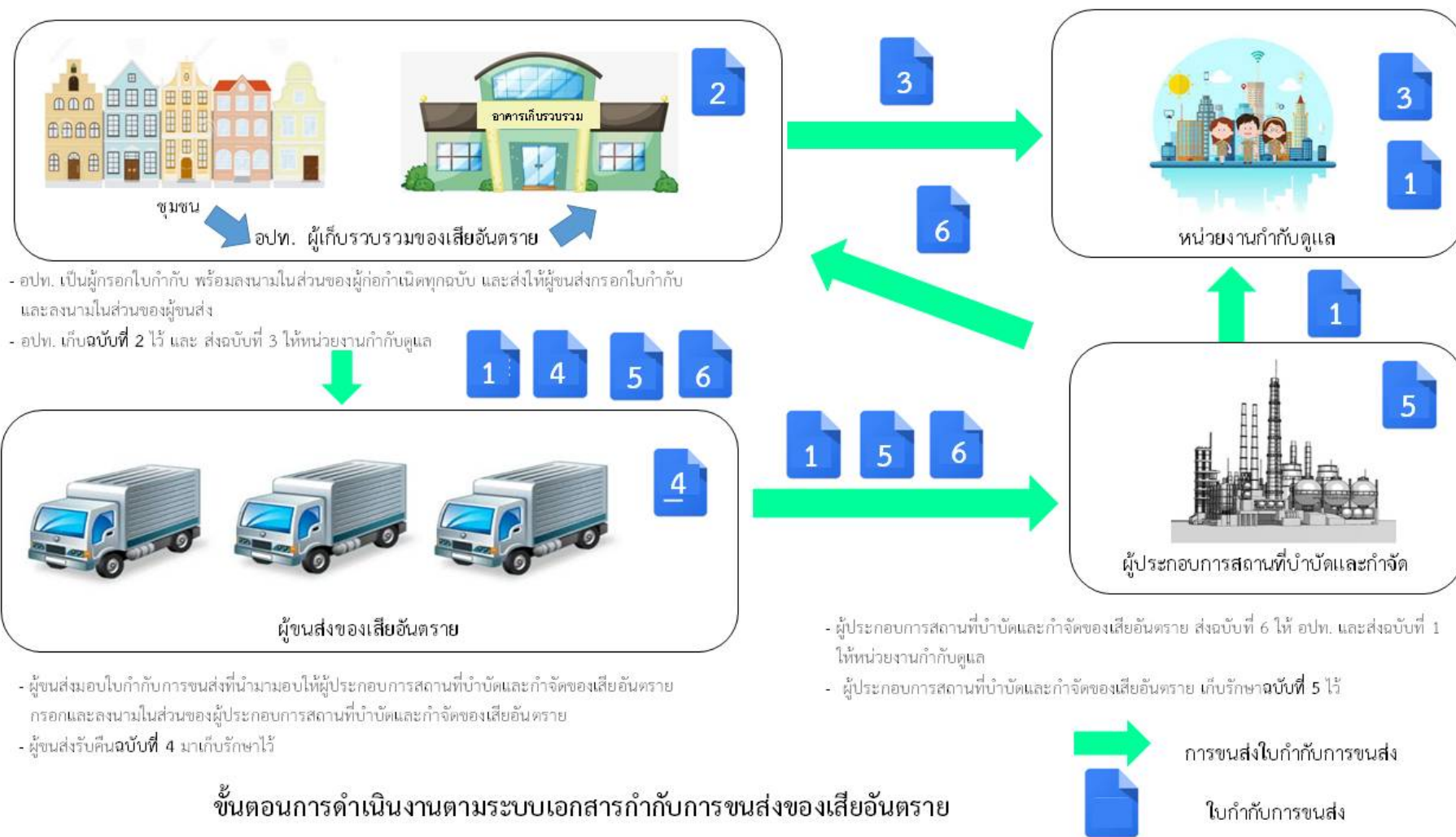
ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย จะใช้ใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย ซึ่งเป็นเอกสารที่ออกให้ผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย ผู้ขนส่งของเสียอันตราย และผู้เก็บรวบรวม บำบัดและกำจัดของเสียอันตราย เพื่อเป็นหลักฐานในการมอบหมายให้ขนส่งของเสียอันตรายที่อยู่ในความครอบครองของตนจากที่แห่งหนึ่งไปยังที่อีกแห่งหนึ่งใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ประกอบด้วย ต้นฉบับและสำเนา รวม ๖ ฉบับ ราชการส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้ให้บริการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรอกใบกำกับการขนส่งในส่วนของผู้ก่อกำเนิดของเสียอันตราย (ส่วนที่ ๑) ระบุชื่อ ราชการส่วนท้องถิ่นลงในหมายเลข ๑) **โดยไม่ต้องกรอกเลขประจำตัวผู้ก่อกำเนิด (Generator's ID) ของเสียอันตรายในหมายเลข ๒)** และลงนามให้ครบถ้วนทุกฉบับ

(๒) ส่งมอบใบกำกับการขนส่งให้ผู้ขนส่งตรวจสอบความถูกต้อง และลงนามรับของเสียอันตรายจากชุมชนทุกฉบับ

(๓) ราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องเก็บรักษาใบกำกับการขนส่ง ฉบับที่ ๒ ไว้ อย่างน้อย ๓ ปี และส่งใบกำกับการขนส่ง ฉบับที่ ๓ ให้หน่วยงานกำกับดูแล ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ลงนาม และเริ่มขนส่งของเสียอันตราย ทั้งนี้ ใบกำกับการขนส่ง ฉบับที่ ๑ ๔ ๕ และ ๖ ผู้ขนส่งของเสียอันตราย จะต้องนำติดไปกับยานพาหนะขนส่งของเสียอันตรายจนถึงสถานที่บำบัดหรือกำจัด

(๔) ผู้ประกอบการสถานที่บำบัดหรือกำจัดของเสียอันตราย ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและลงนามเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้ประกอบการคืนใบกำกับการขนส่ง ฉบับที่ ๔ ให้แก่ผู้ขนส่ง แล้วเก็บใบกำกับการขนส่ง ฉบับที่ ๕ ไว้กับตนเอง อย่างน้อย ๓ ปี ใบกำกับการขนส่ง ฉบับที่ ๖ ส่งให้ราชการส่วนท้องถิ่น และส่งใบกำกับการขนส่ง ฉบับที่ ๑ (ต้นฉบับ) ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ลงนามรับของเสียอันตราย

ภาพที่ ๑๑ ตัวอย่างใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย

แบบกำกับการขนส่ง 02

หมายเลขใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย : Manifest No. 									
ใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย (Uniform Hazardous Waste Manifest)									
1. ส่วนของผู้กักเก็บของเสียอันตราย : This section must be completed by the Generator									
1) ชื่อ : name					2) เลขประจำตัวผู้กักเก็บของเสียอันตราย : Generator's ID				
สถานที่กักเก็บ : Generator address					โทรศัพท์ : Phone โทรสาร : Fax กรณีฉุกเฉิน : Emergency				
3) ผู้ขนส่งของเสียอันตราย : Transporter									
รายชื่อ 1 บริษัท : First company name					เลขประจำตัวผู้ขนส่งของเสียอันตราย รายที่ 1 : Transporter's ID				
รายชื่อ 2 บริษัท : Second company name					เลขประจำตัวผู้ขนส่งของเสียอันตราย รายที่ 2 : Transporter's ID				
4) ผู้เก็บรวบรวม บำบัด และกำจัดของเสียอันตราย : Treatment Storage Disposal Facilities (TSDFs)									
รายชื่อ 1 บริษัท : First TSDF's name					เลขประจำตัวผู้เก็บรวบรวม บำบัด และกำจัดของเสียอันตราย รายที่ 1 : Disposer's ID				
รายชื่อ 2 บริษัท : Second TSDF's name					เลขประจำตัวผู้เก็บรวบรวม บำบัด และกำจัดของเสียอันตราย รายที่ 2 : Disposer's ID				
5) รายละเอียดของเสียอันตรายที่ขนส่งเปลี่ยนย้าย :									
ลำดับ No.	รายละเอียด (Description)	รหัสของเสีย อันตราย : Waste ID.	หมวดของเสียที่ไม่ได้ระบุ		ภาชนะบรรจุ : Containers		ปริมาณสุทธิ : Quantity	หน่วยน้ำหนัก / Unit Wt / Vol	รายละเอียดเพิ่มเติม : Additional Information
			หมวด	ชื่อ	จำนวน : No.	ชนิด : Type			
รวมปริมาณของเสียอันตรายทั้งหมด : Total Quantity ของเหลว : liquid ลิตร/ลูกบาศก์เมตร : Liters/cu.m ของแข็ง : solid กิโลกรัม / ตัน : Kgs. / tons									
6) การปฏิบัติที่มีลักษณะพิเศษ และข้อมูลเพิ่มเติม Special handling instructions and additional information									
7) คำรับรอง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับของเสียอันตรายแล้วตามที่ระบุข้างต้น และมีการบรรจุติดป้ายหรือฉลากอย่างเหมาะสมตรงตามข้อกำหนดของกฎหมายทุกประการ : Generator Certificate : I hereby declare that the contents of this consignment are accurately described above and have been packed and labeled and are in proper condition for transport according to regulation ลงชื่อ Generator's name ลายเซ็น : Signature วันที่ : Date เดือน : Month พ.ศ. : Year									
2. ส่วนของผู้ขนส่งของเสียอันตราย : This section must be completed by the Transporter									
1) ชื่อผู้ขนส่ง รายที่ 1 : Transporter's name					2) พาหนะที่ใช้ ☐ รถบรรทุก ☐ รถไฟ ☐ เรือ ☐ เครื่องบิน				
เลขประจำตัวผู้ขนส่ง : Transporter's ID					Vehicle ☐ Truck ☐ Train ☐ Ship ☐ Plane				
โทรศัพท์ : Phone โทรสาร : Fax กรณีฉุกเฉิน : Emergency					3) เลขทะเบียน ☐ พาหนะ : Vehicle ID ☐				
4) คำรับรอง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับของเสียอันตรายแล้วตามที่ระบุข้างต้น และการขนส่งเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายทุกประการ Transporter Certification : I hereby declare that I have received the type and quantity of waste as described above by the generator and that waste has been transported according to regulations. โดยขนส่งจากจังหวัด : From ไปยังจังหวัด To: ใช้ระยะเวลาประมาณ : Time spending ชม./วัน : hours/day ลงชื่อผู้ขนส่งรายที่ 1 Transporter's name ลายเซ็น : signature วันที่ : Date เดือน : Month พ.ศ. : Year									
5) ชื่อผู้ขนส่ง รายที่ 2 : Transporter's name					6) พาหนะที่ใช้ ☐ รถบรรทุก ☐ รถไฟ ☐ เรือ ☐ เครื่องบิน				
เลขประจำตัวผู้ขนส่ง : Transporter's ID					Vehicle ☐ Truck ☐ Train ☐ Ship ☐ Plane				
โทรศัพท์ : Phone โทรสาร : Fax กรณีฉุกเฉิน : Emergency					7) เลขทะเบียน ☐ พาหนะ : Vehicle ID ☐				
8) คำรับรอง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับของเสียอันตรายแล้วตามที่ระบุข้างต้น และการขนส่งเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายทุกประการ Transporter Certification : I hereby declare that I have received the type and quantity of waste as described above by the generator and that waste has been transported according to regulations. โดยขนส่งจากจังหวัด : From ไปยังจังหวัด To: ใช้ระยะเวลาประมาณ : Time spending ชม./วัน : hours/day ลงชื่อผู้ขนส่งรายที่ 2 Transporter's name ลายเซ็น : signature วันที่ : Date เดือน : Month พ.ศ. : Year									
3. ส่วนของผู้ประกอบการสถานที่เก็บรวบรวม บำบัด และกำจัดของเสียอันตราย : This section must be completed by TSDFs									
1) ชื่อผู้รับกำจัด TSDF's name					2) เลขประจำตัวผู้รับกำจัด : TSDF's ID				
สถานที่กำจัด : TSDF's address					โทรศัพท์ : Phone โทรสาร : Fax กรณีฉุกเฉิน : Emergency				
3) คำรับรอง : ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับของเสียอันตรายแล้วตามปริมาณที่ระบุข้างต้น TSDF certificate of arrival : I hereby declare that I have received the reference load. และสามารถกำจัดของเสียที่รับมานี้ได้ตามระยะเวลา : Treatment period ☐ วัน : day ☐ เดือน : month ☐ ปี : year นับจากวันที่ได้รับของเสีย : since the day that received waste ลงชื่อผู้รับกำจัด : TSDF's name ลายเซ็น : Signature วันที่ : Date เดือน : Month พ.ศ. : Year									
4) กรณีของเสียอันตรายไม่ตรงตามที่แจ้ง : Discrepancy Notification ประเภทของเสียอันตราย : Type of waste ปริมาณ : Quantity									
การดำเนินการ : Action taken ☐ ส่งคืน : Returned ☐ จัดประเภทใหม่ : Reclassified / รหัส : Waste ID ☐ รับกำจัด : Accepted เหตุผล : Reason of action									
วันที่ส่งคืน : Date returned (วัน เดือน ปี : dd / mm / yy) หมายเลขใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายที่ส่งกลับ : Returned manifest no.									
ชื่อผู้ส่งคืน : TSDF's name ลายเซ็นผู้ส่งคืน : TSDF's Signature									

คำชี้แจง

ใบกำกับการขนส่งของเสียอันตราย

ใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายประกอบด้วยต้นฉบับ และ

สำเนา รวม 6 ฉบับ ผู้ถือกำเนิดของเสียอันตรายจะต้องกรอก

ใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายในส่วนของผู้ถือกำเนิดของเสีย

อันตราย และลงนามอย่างครบถ้วนทุกฉบับ และมอบใบกำกับการ

การขนส่งให้ผู้ขนส่งตรวจสอบความถูกต้องและลงนามรับของเสีย

อันตรายทุกฉบับ ผู้ถือกำเนิดของเสียอันตรายจะเก็บรักษาใบกำกับการ

การขนส่ง ฉบับที่ 2 ไว้กับตนเองอย่างน้อย 3 ปี และส่งใบกำกับการ

ขนส่ง ฉบับที่ 3 ให้กับหน่วยงานกำกับดูแลภายใน 15 วัน นับจาก

วันที่ลงนามและเริ่มขนส่งของเสียอันตราย ส่วนที่เหลือ (สำเนาที่ 1,

4, 5 และ 6) ผู้ขนส่งของเสียอันตรายจะต้องนำติดไปกับยานพาหนะ

จนถึงสถานที่รวบรวม นำมัดและกำจัด เมื่อผู้ประกอบการสถานที่

เก็บรวบรวม นำมัดและกำจัดของเสียอันตรายตรวจสอบความถูกต้อง

พร้อมลงนามเรียบร้อยแล้วให้ผู้ประกอบการสถานที่เก็บรวบรวม

นำมัด และกำจัดของเสียอันตรายคืนใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 4 ให้

แก่ผู้ขนส่ง เก็บใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 5 ไว้กับตนเองอย่างน้อย 3

ปี ส่งใบกำกับการขนส่งฉบับที่ 6 ให้กับผู้ถือกำเนิดของเสียอันตราย

และส่งใบกำกับการฉบับที่ 1 (ต้นฉบับ) ให้กับหน่วยงานกำกับดูแลภายใน

15 วัน นับจากวันที่ลงนามรับของเสียอันตราย

คำแนะนำเพิ่มเติม

ส่วนที่ 2 ส่วนของผู้ถือกำเนิดของเสียอันตราย

1) รายละเอียด ให้กรอกข้อมูลดังนี้

- ชื่อทางการขนส่ง โดยเพิ่มคำว่า “ของเสียอันตราย” ไว้หน้า
ชื่อนั้นๆ
- ประเภทหรือหมวด (ความเป็นอันตราย)
- หมายเลขสหประชาชาติ (UN Number)
- กลุ่มการบรรจุ

2) รหัสของเสียอันตราย

3) บรรทัดท้ายท้าย : จำนวน และชนิดภาชนะ

- ชนิดภาชนะ : ให้ระบุตั้งแต่ถังโลหะ ถึงไม้ ถังพลาสติก ถัง
เคลื่อนย้ายได้ ถังโลหะ ถังไม้ ถังพลาสติก ถัง
กระดาน ถังไม้ ถังกระดาน หรือแท่ง

4) ปริมาตรสุทธิ และ

5) หน่วยงานกำกับ : ระบุ กิโลกรัม ตัน ปอนด์ ลูกบาศก์เมตร ลิตร
และ อื่นๆ เป็นต้น

หมายเหตุ

1. หลังจากการดำเนินการสิ้นสุด ใบกำกับการขนส่งของเสียอันตรายแต่ละฉบับจะอยู่ที่สถานที่ต่าง ๆ ดังนี้

ฉบับที่ 1 (ต้นฉบับ)	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
ฉบับที่ 2	ผู้ถือกำเนิดของเสียอันตราย
ฉบับที่ 3	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
ฉบับที่ 4	ผู้ขนส่งของเสียอันตราย
ฉบับที่ 5	ผู้ประกอบการสถานที่รวบรวม นำมัด และกำจัดของเสียอันตราย
ฉบับที่ 6	ผู้ถือกำเนิดของเสียอันตราย

2. หากของเสียอันตรายเป็นสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2540) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 ให้ระบุลักษณะและคุณสมบัติ (หมวด ข้อ) ตามบัญชีแนบท้ายประกาศ

ทั้งนี้ การดำเนินงานขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังสถานที่กำจัดให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. ๒๕๔๗ ภายใต้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๐, “คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเก็บรวบรวม ขนส่งและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน”, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ
- กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๘, “รูปแบบการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน”, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ
- กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๙, “แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)”, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ
- กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๙, “รายงานสถานการณ์ของเสียอันตรายจากชุมชน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙”, กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔”, สำนักนายกรัฐมนตรี, https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=6422 [๑๐ เมษายน ๒๕๖๓]
- ศูนย์บริการข้อมูลกรมโรงงานอุตสาหกรรม, “ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๗”, กรมโรงงานอุตสาหกรรม, <http://www2.diw.go.th/PIC/download/waste/waste10.pdf> [๒๓ เมษายน ๒๕๖๓]
- กรมควบคุมมลพิษ “ประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐”, กรมควบคุมมลพิษ, http://www.pcd.go.th/info_serv/file/24-05-60-1.pdf [๑ เมษายน ๒๕๖๓]
- Encyclopaedia Britannica, “Hazardous Waste Management”, <https://www.britannica.com/technology/hazardous-waste-management#ref593344> [๒๐ เมษายน ๒๕๖๓]
- New Mexico State University, “Hazardous Waste Management Manual” <https://safety.nmsu.edu/chemical-waste-management/hazardous-waste/1hwintro/> [๑๕ เมษายน ๒๕๖๓]

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถนำแนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนนี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม การแยกทิ้ง การเก็บรวบรวม การขนส่ง และการติดตามประเมินผล เพื่อนำของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. การเตรียมความพร้อมในภาพรวม

ราชการส่วนท้องถิ่นต้องเตรียมความพร้อมของประชาชน บุคลากร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงอันตรายต่อสุขภาพอนามัย และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการกำหนดแผนการดำเนินงาน และงบประมาณในการบริหารจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ การกำหนดหน่วยงานและบุคลากรที่รับผิดชอบ

ราชการส่วนท้องถิ่นควรจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ จัดเตรียมและพัฒนาบุคลากร ทั้งระดับผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการประชาสัมพันธ์ การเก็บรวบรวม การเก็บกัก รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง การบำบัด และการกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน

๑.๒ การศึกษาข้อมูลปริมาณ และแหล่งกำเนิดของเสียอันตรายจากชุมชน

ราชการส่วนท้องถิ่นควรรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่เป็นปัจจุบัน เพื่อประเมินความพร้อมในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน และใช้ประกอบการพิจารณาการกำหนดรูปแบบการจัดการ และการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำงบประมาณที่จำเป็นได้อย่างเหมาะสม ซึ่งข้อมูลที่รวบรวม ควรประกอบด้วย

(๑) แหล่งกำเนิดของเสียอันตรายจากชุมชน และข้อมูลขนาดของแต่ละแหล่งกำเนิด เช่น จำนวนผู้อยู่อาศัยหรือจำนวนครัวเรือนในบ้านพักอาศัย จำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการ และจำนวนห้องพักในโรงแรม เป็นต้น

(๒) อัตราการเกิดของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภทจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ อาจแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ หากในพื้นที่มีความแตกต่างของความเจริญทางเศรษฐกิจให้คำนึงถึงความแตกต่างนี้ ดังนั้น ควรดำเนินการสำรวจของเสียอันตรายจากชุมชนจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อนำมาคำนวณหาอัตราการเกิดของเสียอันตรายจากชุมชนจากแหล่งกำเนิดแต่ละประเภทต่อไป

(๓) ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้นประเมินได้จากการนำอัตราการเกิดของเสียอันตรายจากชุมชนจากแต่ละแหล่งกำเนิดคูณกับขนาดของแหล่งกำเนิดต่าง ๆ แล้วนำผลคูณของของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภทมารวมกัน นอกจากนี้ การประเมินปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนสามารถคำนวณได้จากการนำร้อยละของของเสียอันตรายจากชุมชนที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของมูลฝอยคูณกับปริมาณมูลฝอยที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่

๑.๓ การกำหนดรูปแบบ และวิธีการแยกทิ้ง

ราชการส่วนท้องถิ่นควรเลือกรูปแบบ และวิธีการแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน โดยพิจารณาจากผลการสำรวจ และรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน โดยการทำแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในการเลือกรูปแบบและวิธีการแยกทิ้ง การเก็บรวมและสัดส่วนของผู้ที่จะให้ความร่วมมือในการแยกทิ้ง และพิจารณาจากความพร้อมของราชการส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณ บุคลากร และอุปกรณ์ เป็นต้น จากนั้นควรกำหนดเป้าหมายปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่คาดว่าจะเก็บรวบรวมได้ โดยพิจารณาจากสัดส่วนของความร่วมมือจากชุมชน การกำหนดรูปแบบการแยกทิ้ง ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นสามารถพิจารณาเลือกรูปแบบการแยกทิ้งตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่หรือสามารถเลือกใช้วิธีผสมผสานก็ได้ ซึ่งรูปแบบการแยกทิ้งมี ๔ รูปแบบ ดังนี้

(๑) การแยกทิ้งที่ที่อยู่อาศัยหรืออาคาร เพื่อให้ยานพาหนะเก็บขนมูลฝอยทั่วไปที่มีช่องรองรับของเสียอันตรายจากชุมชน เก็บรวบรวมพร้อมกับมูลฝอยทั่วไป

(๒) การแยกทิ้งที่ที่อยู่อาศัยหรืออาคารตามเวลาที่กำหนด เช่น ทุกวันที่ ๑๕ ของเดือน แล้วจัดให้มีการเก็บรวบรวมโดยยานพาหนะเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนโดยเฉพาะ เป็นต้น

(๓) การนำของเสียอันตรายจากชุมชนไปทิ้งยังภาชนะหรือจุดทิ้งที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้ เช่น สถานที่ราชการ ร้านค้าที่ให้ความร่วมมือ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง หรือสถานที่ที่กำหนดในชุมชน

(๔) การนำของเสียอันตรายจากชุมชนไปทิ้งในงานกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ โดยราชการส่วนท้องถิ่นต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบล่วงหน้า

๑.๔ การเตรียมงบประมาณ

(๑) ราชการส่วนท้องถิ่นควรจัดเตรียมงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ การเก็บรวบรวม การเก็บกัก การขนส่ง การบำบัดหรือการจัดของเสียอันตรายจากชุมชนให้สอดคล้องกับรูปแบบวิธีการแยกทิ้ง และความร่วมมือจากชุมชน

(๒) ราชการส่วนท้องถิ่นควรกำหนดอัตราค่าบริการในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน โดยคำนึงถึงต้นทุนในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวม การขนส่ง และการบำบัดหรือการจัดของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งควรคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

๒. การแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน

การกำหนดวิธีการ และรูปแบบการแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน จะทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถแยกของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การจัดการในขั้นตอนต่อไปมีความสะดวก และสามารถลดการปนเปื้อนของสารพิษสู่สิ่งแวดล้อมได้ ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. จัดกิจกรรมให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสร้างแรงจูงใจในการแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไป ให้ความรู้ในการแยกทิ้งอย่างปลอดภัย เช่น แจกให้ผู้ทิ้งบรรจุหลอดฟลูออเรสเซนต์ในหีบห่อที่สามารถป้องกันการแตกหักก่อนทิ้ง และไม่ทุบหรือเจาะภาชนะ เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากมูลฝอยทั่วไปตามรูปแบบและวิธีการแยกทิ้งที่เลือกไว้

๒. กรณีที่เลือกรูปแบบการแยกทิ้งที่ที่อยู่อาศัยหรืออาคาร ราชการส่วนท้องถิ่นควรขอความร่วมมือหรือกำหนดให้สถานประกอบการ สถานที่ราชการ หมู่บ้านจัดสรร หรืออาคารชุด จัดเตรียมพื้นที่และภาชนะรองรับของเสียอันตรายจากชุมชนไว้เป็นการเฉพาะ แยกจากภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไป

๓. กรณีที่เลือกรูปแบบการแยกทิ้งที่ที่อยู่อาศัยหรืออาคารตามเวลาที่กำหนด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดวันและเวลาที่จะดำเนินการเก็บรวบรวม และราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดเตรียมยานพาหนะสำหรับเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนไว้เป็นการเฉพาะ

๔. กรณีที่เลือกรูปแบบการแยกทิ้งด้วยการนำของเสียอันตรายจากชุมชนไปทิ้งยังภาชนะหรือจุดทิ้งที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเตรียมภาชนะรองรับของเสียอันตรายจากชุมชนตามจุดทิ้งที่มีความสะดวกต่อผู้ทิ้ง และตั้งอยู่ในบริเวณที่สามารถป้องกันแสงแดดและฝนได้ จำนวนอย่างน้อย ๑ จุด ต่อจำนวนประชากร ๘๐๐ คน พร้อมทั้งมีป้ายแสดงจุดทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนอย่างชัดเจน โดยภาชนะรองรับต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) ทำจากวัสดุที่แข็ง

(๒) สามารถป้องกันการรั่วซึม หรือสัมผัสของสัตว์เลื้อย หรือสัตว์รบกวน หรือเด็กได้

(๓) มีสีส้ม หรือสีเทาฟ้าสีส้ม หรือสีอื่นที่ไม่ใช่สีน้ำเงิน สีเขียว สีเหลือง และสีแดง เพื่อให้สามารถแยกประเภทภาชนะรองรับของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากภาชนะรองรับมูลฝอยประเภทอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน และไม่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับภาชนะรองรับมูลฝอยประเภทอื่น

(๔) ภาชนะรองรับต้องประกอบไปด้วยภาชนะย่อย หรือมีการแบ่งพื้นที่ภายในภาชนะสำหรับรองรับการแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน ๓ กลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มदानไฟฉายหรือแบตเตอรี่แห้ง กลุ่มหลอดฟลูออเรสเซนต์ทุกชนิด และกลุ่มภาชนะบรรจุสารเคมี โดยมีความจุที่เพียงพอต่อการรองรับปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่จะเกิดขึ้นในระยะเวลาที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดเก็บรวบรวม

(๕) มีช่องทิ้งขนาดพอเหมาะกับของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภท เพื่อให้ประชาชนสามารถแยกทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนลงภาชนะได้ถูกประเภท และควรมีการป้องกันไม่ให้มีการนำของเสียอันตรายจากชุมชนออกจากภาชนะได้

(๖) มีขนาดและความสูงในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้สังเกตได้ง่าย

๕. ควรจัดให้มีสถานที่ ถ้าย เท หรือทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชน ในที่หรือทางสาธารณะตามแนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชนที่กำหนด ในภาคผนวก ก ของคู่มือฯ นี้ และควบคุมมิให้ผู้ใด ถ้าย เท ทิ้งของเสียอันตรายจากชุมชนในที่หรือทางสาธารณะ

๓. การเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน

ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถเลือกรูปแบบการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือหลายรูปแบบตามความเหมาะสมกับวิธีการแยกทิ้งและกลไกการคัดแยกของเสียอันตรายจากชุมชนตั้งแต่ต้นทาง ตลอดจนขึ้นอยู่กับความพร้อมและศักยภาพของราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น ในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ราชการส่วนท้องถิ่น นิติบุคคล หรือบุคคล ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. จัดเตรียมยานพาหนะเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ให้เพียงพอต่อการให้บริการ โดยอาจเป็นรถหรือเรือตามลักษณะของการอยู่อาศัยในชุมชน

(๑) ยานพาหนะ มีลักษณะ ดังนี้

๑) ติดป้ายสัญลักษณ์ หรือข้อความที่ชัดเจน ทั้งด้านซ้าย ขวา และหลัง เพื่อระบุว่าเป็น “ยานพาหนะสำหรับเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน”

๒) กรณียานพาหนะมีระบบไฮดรอลิก ระดับแขนที่ยกถังของเสียอันตรายจากชุมชนใส่ตัวถังยานพาหนะ ต้องสูงไม่เกิน ๑.๕ เมตร หรือระดับที่ปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงาน

๓) ยานพาหนะต้องมีอุปกรณ์เครื่องมือประจำยานพาหนะที่เหมาะสม เช่น วิทยุสื่อสาร และถังดับเพลิง เป็นต้น

๔) กรณีที่เป็นรถเก็บขน เครื่องยนต์ ระบบขับเคลื่อน ระบบห้ามล้อ และส่วนประกอบอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานกรมการขนส่งทางบก

๕) กรณีเป็นเรือเก็บขน เครื่องยนต์และส่วนประกอบอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) ตัวถังของยานพาหนะในส่วนที่บรรจุของเสียอันตรายจากชุมชน

๑) ต้องทำด้วยโลหะที่มีความแข็งแรง ทนสนิม ป้องกันการรั่วไหลได้ และมีประตูเปิด - ปิด มิดชิด

๒) ต้องมีช่องหรือภาชนะแยกของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภท

๓) ในกรณีที่ใช้นานพาหนะเก็บขนมูลฝอยชุมชนเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนร่วมด้วย จะต้องติดตั้งช่องเก็บของเสียอันตรายจากชุมชนด้านหลังห้องโดยสารคนขับ ทั้งนี้ ช่องเก็บของเสียอันตรายจากชุมชนต้องทำด้วยโลหะหนาที่มีความแข็งแรง ทนสนิม และมีประตูเปิด - ปิด มิดชิด และมีสัญลักษณ์แสดงของเสียอันตรายจากชุมชนบริเวณช่องเก็บอย่างชัดเจน

๒. กำหนดให้ผู้ปฏิบัติงานเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สวมเสื้อผ้าที่รัดกุมและสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เช่น ถุงมือป้องกันสารเคมี รองเท้าหุ้มแข้ง แว่นตานิรภัย และหน้ากากกรองฝุ่นและสารเคมี เป็นต้น

(๒) ดูแลรักษาภาชนะและอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมให้อยู่ในสภาพดี

(๓) เก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนให้หมด หรือให้มีปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนตกค้างน้อยที่สุด และควบคุมไม่ให้เกิดการแตกหักหรือรั่วไหลขณะเก็บรวบรวม

(๔) ในกรณีที่มีของเสียอันตรายจากชุมชนประเภทอื่น นอกเหนือจากกลุ่มที่กำหนดปะปนมา ให้แยกของเสียอันตรายจากชุมชนดังกล่าว และเก็บด้วยภาชนะต่างหาก

๓. กำหนดให้พนักงานขับยานพาหนะเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลรักษายานพาหนะให้อยู่ในสภาพดี

(๒) จัดตารางเวลาในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และควรหลีกเลี่ยงการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนในเวลาที่การจราจรคับคั่ง

(๓) ระมัดระวังมิให้มีการบรรทุกของเสียอันตรายจากชุมชน เกินพิกัดน้ำหนักที่กำหนดไว้ของยานพาหนะ และมีให้ของเสียอันตรายจากชุมชนตกหล่นในระหว่างการเก็บรวบรวม

(๔) ห้ามมิให้ระบายน้ำเสียที่เกิดจากการล้างยานพาหนะลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือพื้นที่สาธารณะ โดยให้ถ่ายลงรางระบายน้ำเสียซึ่งไหลลงสู่บ่อหรือถังที่รองรับน้ำชะจากของเสียอันตรายจากชุมชนเป็นการเฉพาะ

(๕) บันทึกข้อมูลการใช้รถ โดยประกอบด้วยอย่างน้อย ชื่อพนักงานขับรถ หมายเลขทะเบียนรถ วันที่ จุดเริ่มต้นและระยะทางรวม

(๖) ไม่ควรนำยานพาหนะเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนไปใช้ในกิจการอย่างอื่น

(๗) หากเกิดอุบัติเหตุที่ทำให้เกิดการรั่วไหลของของเสียอันตรายจากชุมชน ให้ดำเนินการระงับเหตุและการรั่วไหลเบื้องต้น หากเป็นเหตุร้ายแรงหรือไม่สามารถระงับเหตุด้วยตนเองได้ ควรแจ้งขอความช่วยเหลือโดยด่วนจากผู้รับผิดชอบในพื้นที่เกิดเหตุ เช่น เจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัยของราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ดับเพลิง เป็นต้น

๔. จัดให้มีการตรวจสอบสภาพผู้ปฏิบัติงานเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน และพนักงานขับยานพาหนะเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยอย่างน้อยควรมีการเฝ้าระวังปอด ทดสอบสมรรถภาพปอด ตรวจผิวหนัง และตรวจการทำงานของตับและไต

๕. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนให้กับผู้ปฏิบัติงานเก็บรวบรวมและพนักงานขับยานพาหนะเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๔. การเก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน

การเก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน เป็นการรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน ที่เก็บได้จากชุมชนหรือจากราชากรส่วนท้องถิ่นอื่นที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกันให้มีปริมาณที่เพียงพอต่อการขนส่งไปบำบัดหรือกำจัด ซึ่งต้องไม่เก็บรวบรวมไว้ในระยะเวลาที่นานเกินไป และราชากรส่วนท้องถิ่น ต้องเตรียมเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานโดยเฉพาะ ตลอดจนการเตรียมงบประมาณสำหรับดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ราชากรส่วนท้องถิ่น นิติบุคคล หรือบุคคลซึ่งราชากรส่วนท้องถิ่น มอบให้ดำเนินการเก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. ให้จัดเตรียมสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน โดยพิจารณาพื้นที่สถานที่กำจัดมูลฝอยชุมชนที่มีอยู่เดิม หรือควรอยู่ในบริเวณเดียวกับสถานที่ที่ราชากรส่วนท้องถิ่น ใช้ดำเนินการคัดแยก ขนถ่าย กำจัด หรือดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับมูลฝอยทั่วไป พร้อมจัดเตรียม ภาชนะบรรจุของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภท

๒. กรณีที่ราชากรส่วนท้องถิ่นไม่มีสถานที่ตามข้อ ๑. ให้จัดเตรียมสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน โดยสถานที่ควรมีลักษณะ ดังนี้

- (๑) ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่ม น้ำท่วมถึง
- (๒) อยู่ห่างไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร จากเขตโบราณสถาน เขตอนุรักษ์และแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี
- (๓) อยู่ห่างจากบ่อน้ำดื่มของประชาชน แหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา และโรงผลิตน้ำประปา ไม่น้อยกว่า ๗๐๐ เมตร หรืออยู่ในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของบ่อน้ำดื่มหรือน้ำประปาที่ผลิต
- (๔) อยู่ห่างจากแหล่งน้ำสาธารณะที่ยังใช้ประโยชน์ได้ในปัจจุบัน ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร หรืออยู่ในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพของแหล่งน้ำนั้น
- (๕) สถานที่เก็บกัก ควรมีพื้นที่เพียงพอสำหรับรองรับปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่รวบรวมได้ในรอบปี
- (๖) อาคารเก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชนควรเป็นอาคารปิด มีระบบควบคุมการระบายอากาศ และพื้นผิวต้องทำด้วยวัสดุซึ่งทนต่อการทำลายจากการแตก หัก หรือรั่วไหลของเสียอันตรายจากชุมชน
- (๗) พื้นของบริเวณเก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน ต้องมีความลาดเอียงสู่รางระบายน้ำเสีย และบ่อหรือถังที่รองรับน้ำชะจากของเสียอันตรายจากชุมชนเป็นการเฉพาะ
- (๘) ได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ใกล้เคียง โดยการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง

๓. จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย อุปกรณ์สำหรับการจัดการสารเคมีหกรั่วไหล เช่น พลั่ว ทราย ขี้เลื่อย และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน เช่น ถุงมือป้องกันสารเคมี แว่นตานิรภัย หน้ากากกรองฝุ่นและสารอันตราย เป็นต้น

๔. จัดให้มีป้ายหรือข้อความแสดง “สถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน” ที่บริเวณทางเข้า ป้ายบ่งชี้บริเวณที่ตั้งภาชนะสำหรับของเสียอันตรายจากชุมชนแต่ละประเภท และแผนผังกระบวนการปฏิบัติงานในส่วน of สถานที่เก็บกัก

๕. จัดให้มีข้อมูลสารอันตรายที่เป็นส่วนประกอบของของเสียอันตรายจากชุมชน รวมทั้งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ติดไว้ให้ผู้ปฏิบัติงานมองเห็นอย่างชัดเจน

๖. ผู้ปฏิบัติงานบริเวณสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) สวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เช่น ถุงมือป้องกันสารเคมี แว่นตานิรภัย หน้ากากกรองฝุ่นและสารอันตราย และรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง เป็นต้น

(๒) ห้ามดื่มน้ำหรือรับประทานอาหารในสถานที่เก็บกัก

(๓) ห้ามสูบบุหรี่หรือกระทำให้เกิดประกายไฟบริเวณสถานที่เก็บกัก

(๔) ตรวจสอบของเสียอันตรายจากชุมชน คัดแยกและบรรจุของเสียอันตรายจากชุมชนในภาชนะตามประเภทที่กำหนด

(๕) เมื่อบรรจุของเสียอันตรายจากชุมชนเต็มภาชนะแล้ว ให้ชั่งน้ำหนัก ติดฉลากให้มองเห็นได้ชัดเจน เพื่อระบุประเภทของของเสียอันตรายจากชุมชน น้ำหนัก และวันที่ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลในแต่ละครั้งที่มีการนำของเสียอันตรายจากชุมชนที่เก็บรวบรวมได้มายังสถานที่เก็บกัก และสรุปข้อมูลเป็นประจำวันเพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูล

(๖) เมื่อมีการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปยังสถานที่บำบัดหรือกำจัดแล้ว ให้นำภาชนะที่ยังมีสภาพดีใช้การได้กลับมาใช้ใหม่ โดยนำฉลากเดิมออกและทำความสะอาดภาชนะบรรจุ

(๗) ต้องจัดให้มีที่ว่างระหว่างภาชนะ โดยพิจารณาจากขนาดและการจัดวางภาชนะบรรจุให้เหมาะสมตามขนาดของพื้นที่ เพื่อให้สามารถเข้าไปทำความสะอาดหรือกู้ภัยได้ และไม่วางภาชนะซ้อนกัน สูงเกินกว่า ๑.๕ เมตร ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน

(๘) ต้องดำเนินการตรวจสอบสถานที่เก็บกัก อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง โดยตรวจสอบสภาพของภาชนะบรรจุของเสียอันตรายจากชุมชน การรั่วไหลแตกหักของของเสียอันตรายจากชุมชนที่อยู่ในภาชนะ อุปกรณ์สำหรับการจัดการสารเคมีหกรั่วไหล และอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย

(๙) ควรจัดให้มีการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัด อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เนื่องจากของเสียอันตรายจากชุมชนบางประเภทเมื่อหมดอายุการใช้งานจะมีการเปลี่ยนแปลงสภาพซึ่งอาจเป็นของเหลวรั่วไหลออกมา อาจก่อให้เกิดปัญหาของเหลวหกหล่นในขณะขนย้ายหรืออาจขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัดเมื่อมีปริมาณเพียงพอในแต่ละเที่ยว

๕. การขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน

ในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนที่เก็บรวบรวมไว้ ต้องมีปริมาณเพียงพอต่อการขนส่งไปยังสถานที่เก็บกัก สถานที่เก็บรวบรวม สถานที่บำบัดหรือกำจัด ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นควรพิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่น นิติบุคคล หรือบุคคล ซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายให้ดำเนินการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนจากสถานที่เก็บรวบรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นสถานที่เก็บกัก สามารถดำเนินการได้ เว้นแต่ขนส่งไปบำบัดหรือกำจัด ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย และกฎหมายว่าด้วยโรงงานเกี่ยวกับระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย

๒. ราชการส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาการรวมกลุ่มราชการส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ใกล้เคียงในการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัดร่วมกัน

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการที่กำหนดไว้ในบทที่ ๔ ของคู่มือฯ นี้

๖. การบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน

ราชการส่วนท้องถิ่น ต้องส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัดโดยบริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ ซึ่งการบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนมีหลายวิธี อาทิ การรีไซเคิลของเสียอันตรายจากชุมชนประเภทถ่านไฟฉาย และแบตเตอรี่ การฝังกลบอย่างปลอดภัย (Secure Landfill) การเผาด้วยเตาเผา

การส่งของเสียอันตรายจากชุมชนไปบำบัดหรือกำจัด ราชการส่วนท้องถิ่นควรพิจารณา ดังนี้

๑. ของเสียอันตรายจากชุมชนที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ ให้ส่งไปรีไซเคิลยังสถานที่รีไซเคิลที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และได้ขึ้นทะเบียนเป็นโรงงานประเภท ๑๐๕ และ ๑๐๖

๒. ของเสียอันตรายจากชุมชนที่ไม่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ ให้ส่งไปกำจัดยังสถานที่กำจัดของเสียอันตรายจากชุมชนที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน และได้ขึ้นทะเบียนเป็นโรงงานประเภท ๑๐๑

ทั้งนี้ รายชื่อบริษัทผู้รับบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน ดังรายละเอียดในภาคผนวก ฉ ของคู่มือฯ นี้

๗. การติดตามประเมินผล

ราชการส่วนท้องถิ่นควรติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และวางแผนในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เช่น ใช้ในการประเมินว่าจุดเก็บของเสียอันตรายจากชุมชนที่กำหนดไว้เป็นไปในทิศทางใด หากเก็บได้ปริมาณน้อย อาจจะยกเลิกไป แล้วเปลี่ยนจุดเก็บใหม่ หรือเพิ่มจุดเก็บในบริเวณที่เก็บของเสียอันตรายจากชุมชนให้ได้ปริมาณมากขึ้น โดยพิจารณาจากข้อมูล ดังต่อไปนี้

๑. ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่เก็บรวบรวมได้ เทียบกับปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่ตั้งเป้าหมายไว้ โดยควรศึกษารายละเอียดของพื้นที่ชุมชนหรือจุดทิ้งที่มีปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่เก็บรวบรวมได้น้อยเป็นพิเศษ เพื่อพิจารณาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรค

๒. จำนวนประชากรและสถานประกอบการที่เข้าร่วมกิจกรรมการแยกทิ้ง เปรียบเทียบกับจำนวนประชากรและสถานประกอบการที่มีอยู่ทั้งหมดในพื้นที่รับผิดชอบของราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อขยายกิจกรรมการดำเนินงานให้ครอบคลุมขอบเขตทั้งหมด

๓. ความพึงพอใจของประชาชน ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ

ภาคผนวก ข
แบบภาชนะรองรับของเสียอันตรายจากชุมชน

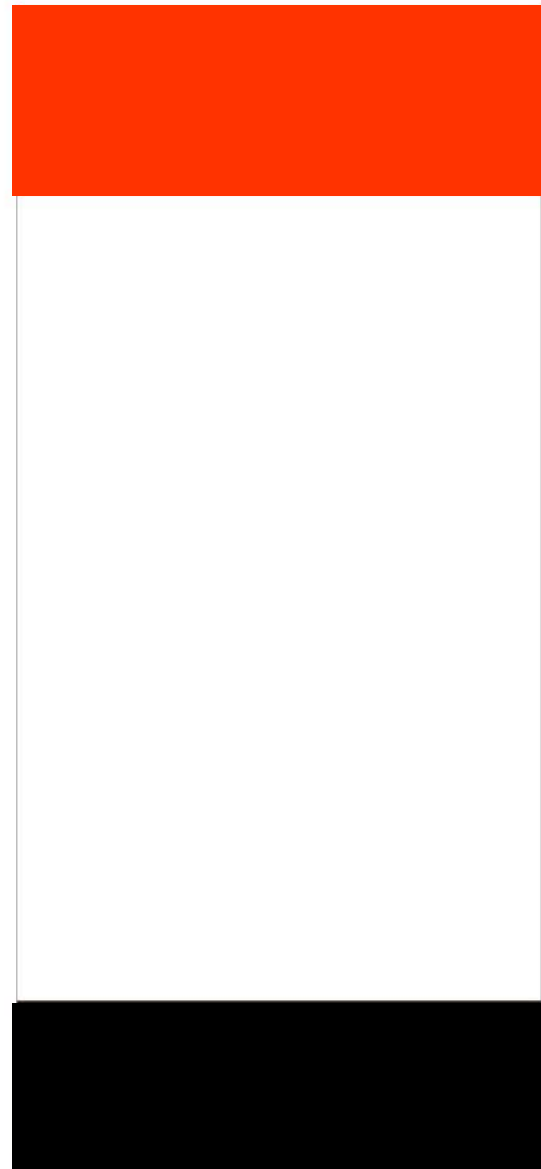
๑. ตู้รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน (Drop off)

แบบที่ ๑ ตู้รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนขนาดใหญ่
สำหรับจัดวางในชุมชน

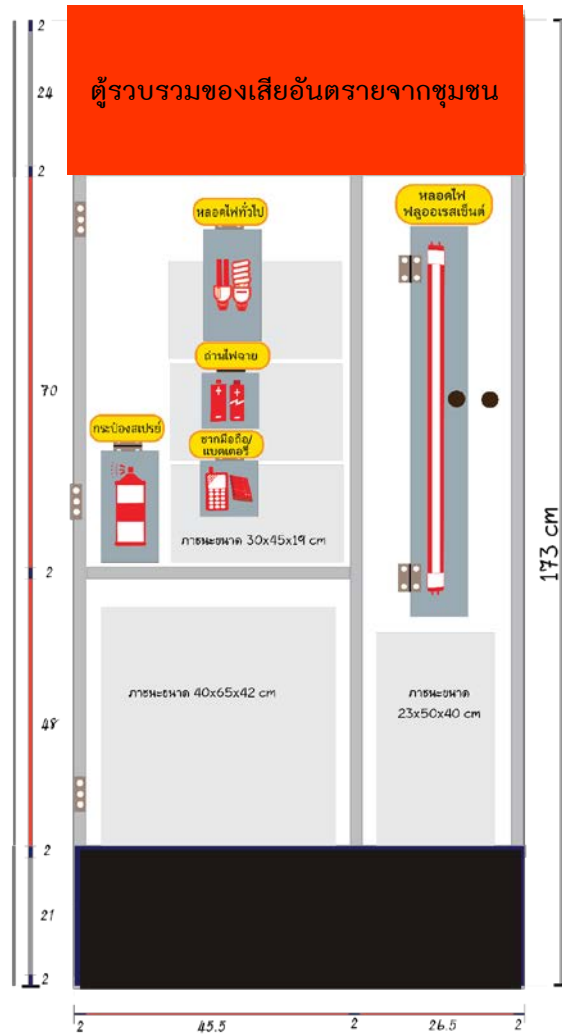
ขนาด ๗๘ X ๗๐ X ๑๗๓ เซนติเมตร

ด้านหน้า

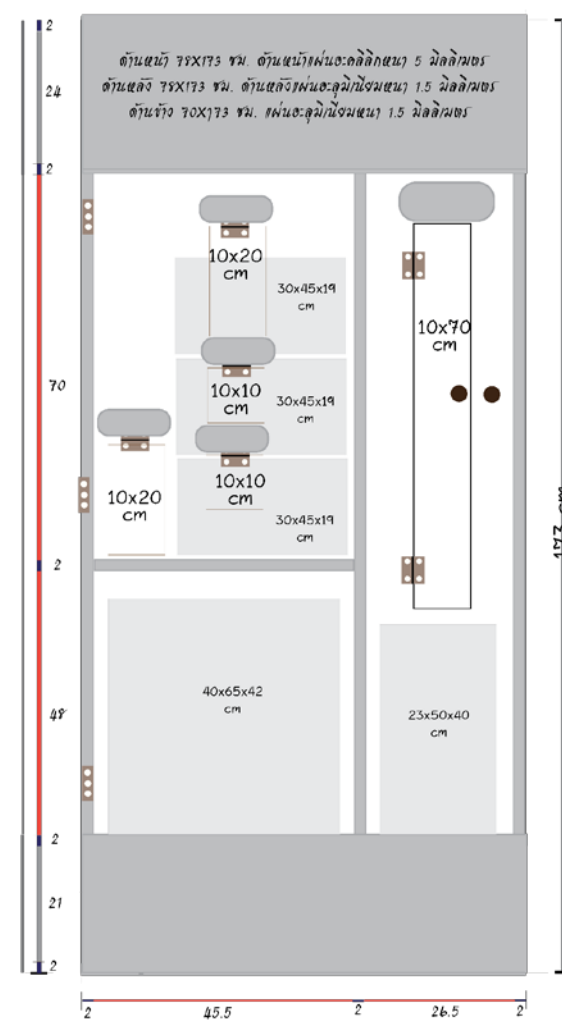
ด้านข้าง

ตู้รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน 75X70X173 ซม. / ชนิด/ชนิด/ชนิด/ชนิด 6.5/2 ซม.

ตู้รวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน 75X70X173 ซม. / ชนิด/ชนิด/ชนิด/ชนิด 6.5/2 ซม.

รูปแบบภาชนะภายในตู้

๑. กล่องพลาสติก สีเทา ขนาด ๓๐ × ๔๕ × ๑๙ เซนติเมตร

๒. ถังพลาสติก ทึบสีส้ม ขนาด ๔๐ × ๖๐ × ๔๒ เซนติเมตร

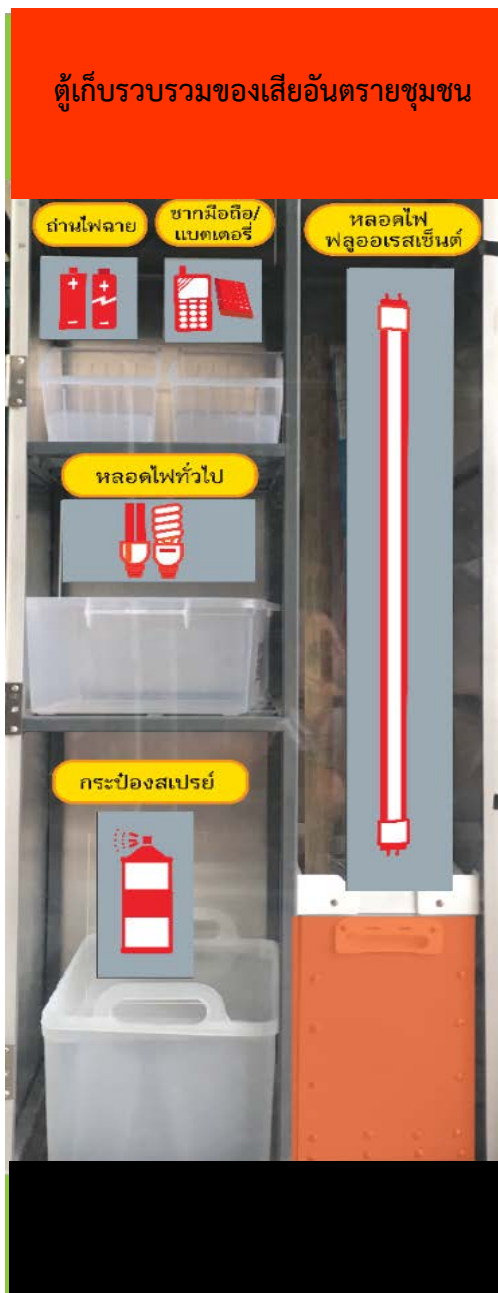
๓. กล่องอะคลิลิก สีใส กรอบสีขาว ขนาด ๒๓ × ๕๐ × ๔๐ เซนติเมตร

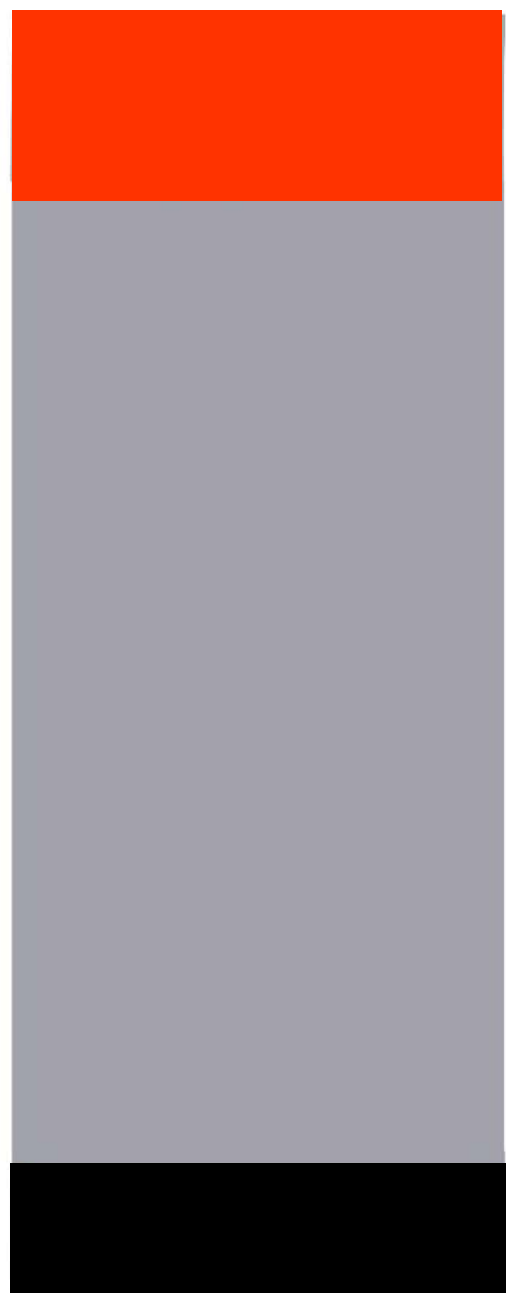
แบบที่ ๒ ตู้รวบรวมรวมของเสียอันตรายขนาดเล็ก
สำหรับจัดวางในอาคารสำนักงาน องค์กร ร้านค้า

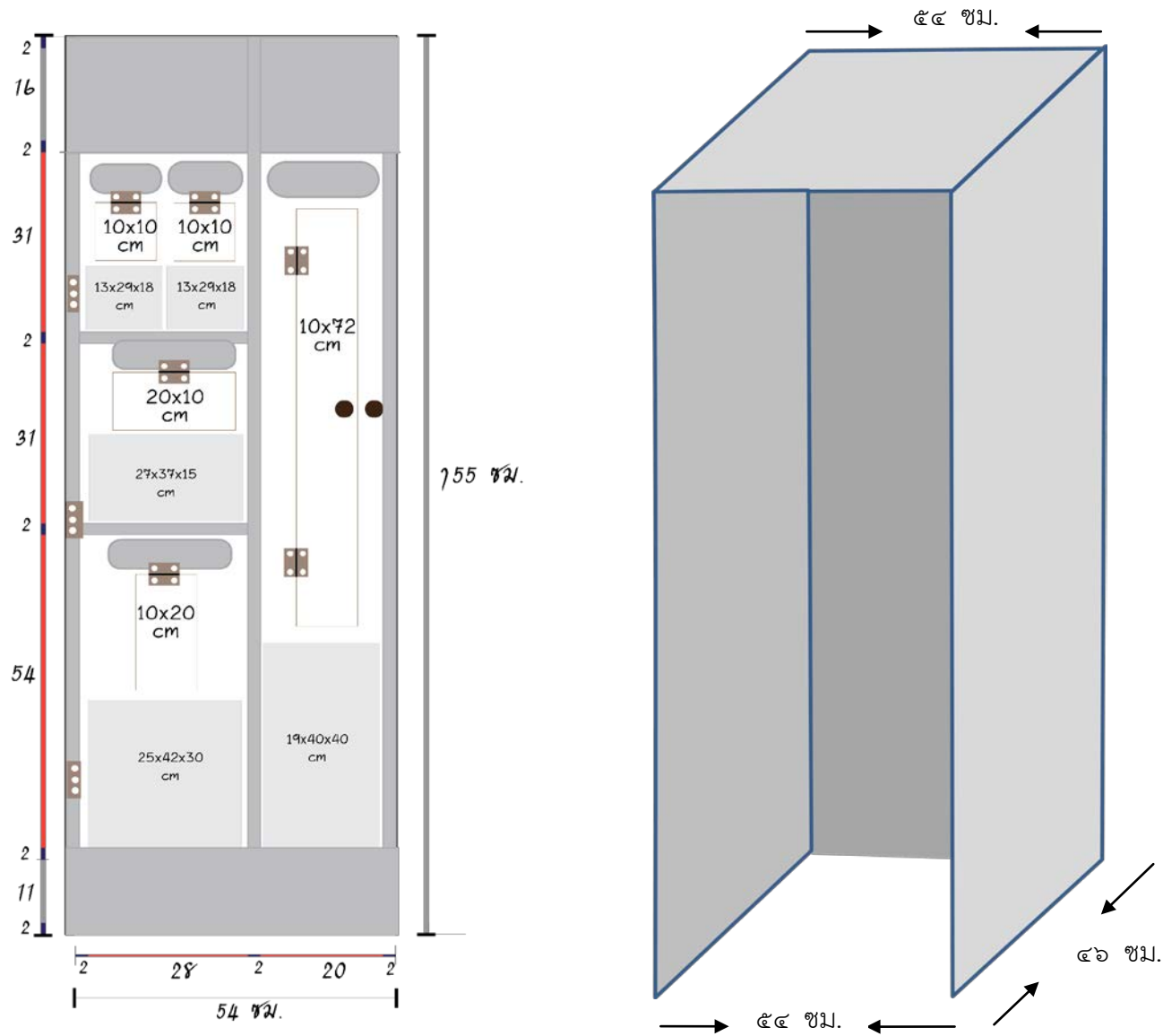
- ขนาด ๕๔ x ๔๖ x ๑๕๕ เซนติเมตร
- โครงเหล็ก ๖ ท่อน/๒ เซนติเมตร
- ด้านหน้า ๕๒ x ๑๕๕ เซนติเมตร ด้านหน้าแผ่นอะคริลิกหนา ๕ มิลลิเมตร
- ด้านหลัง ๕๒ x ๑๕๕ เซนติเมตร ด้านหลังแผ่นอะคริลิกหนา ๑.๕ มิลลิเมตร
- ด้านข้าง ๔๖ x ๑๕๕ เซนติเมตร แผ่นอะลูมิเนียมหนา ๑.๕ มิลลิเมตร

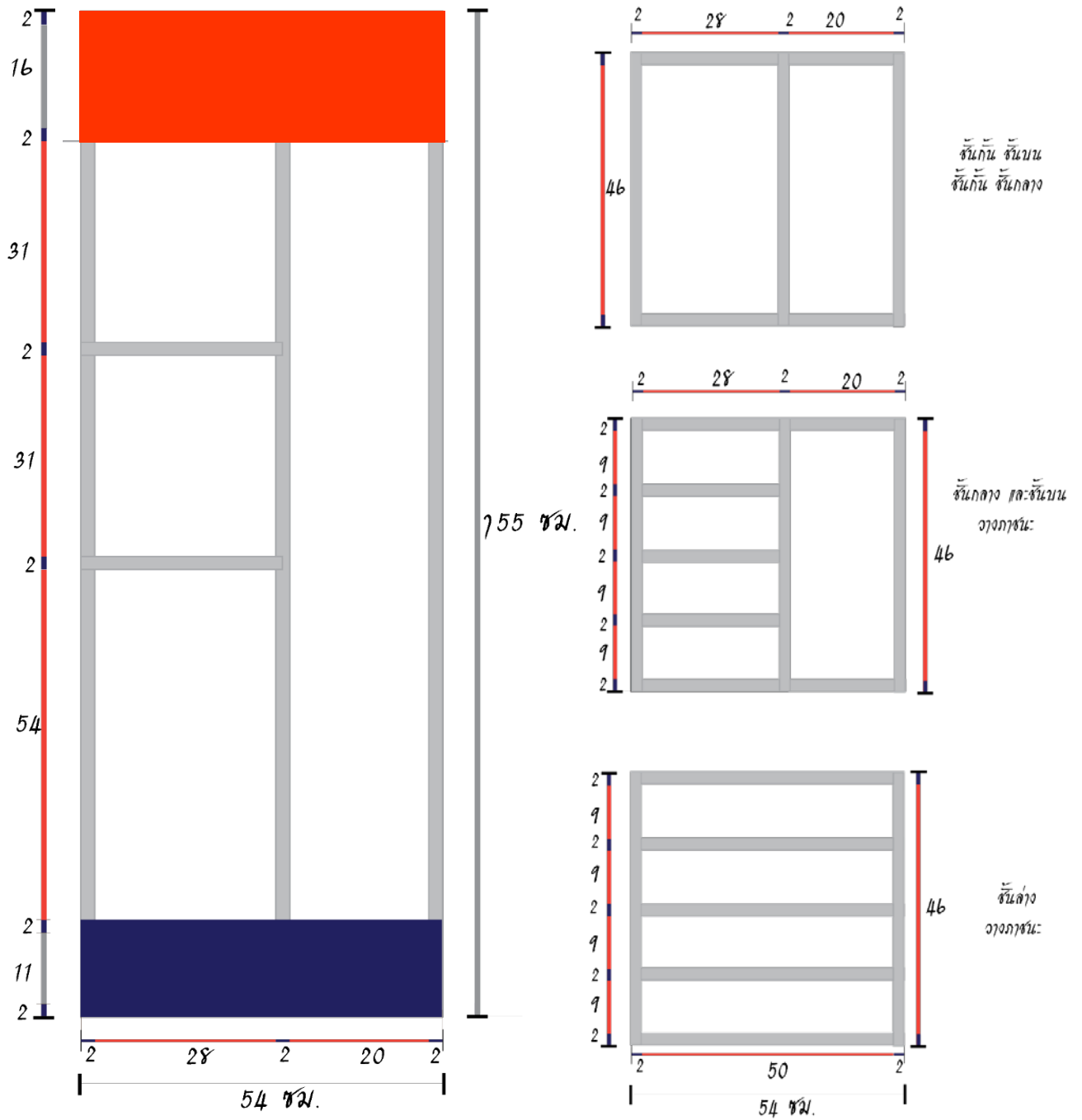
ด้านหน้า

ด้านหลัง

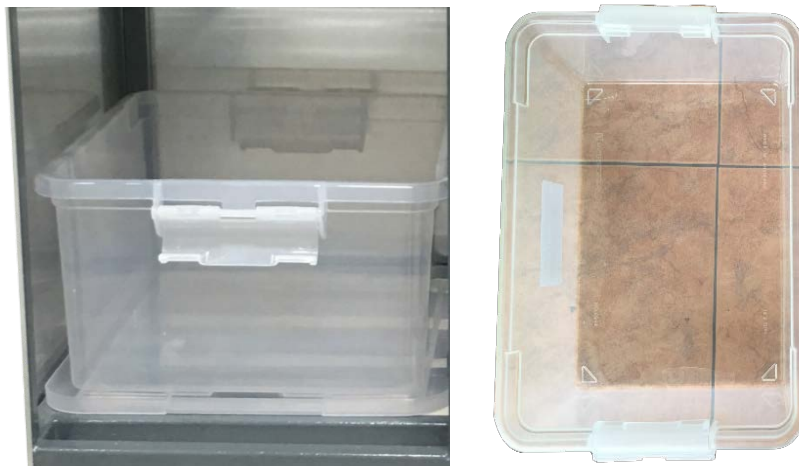

รูปแบบภาชนะภายในตู้

๑) ภาชนะพลาสติก สีขาว ขนาด ๑๓ x ๒๙ x ๑๘ เซนติเมตร

๒) ภาชนะพลาสติก สีขาว ขนาด ๒๗ x ๓๗ x ๑๕ เซนติเมตร

๓) ภาชนะพลาสติก สีขาว

ขนาด ๒๕ x ๔๒ x ๓๐ เซนติเมตร

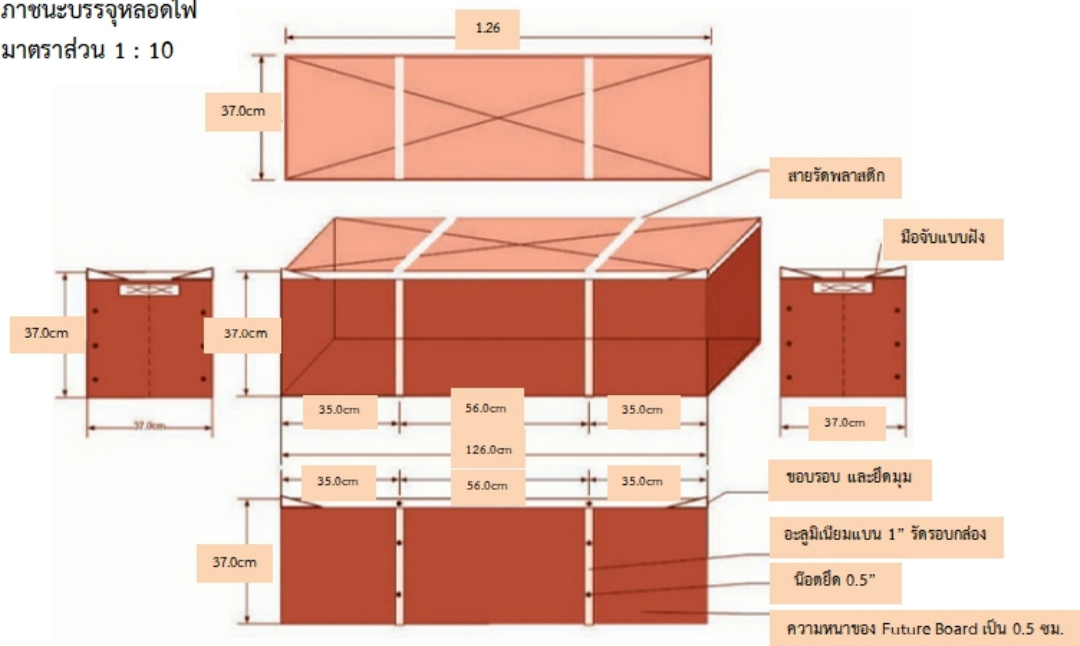
๔) กล่องลูกฟูกพลาสติก สีส้ม

ขนาด ๑๙ x ๔๐ x ๔๐ เซนติเมตร

๒. แบบภาชนะบรรจุหลอดฟลูออเรสเซนต์แบบยาว

ภาชนะบรรจุหลอดไฟ
มาตราส่วน 1 : 10

ภาคผนวก ค

หลักการบรรจุแยกประเภทและการบรรจุรวมกันของวัตถุอันตราย

การจัดเก็บของเสียอันตรายจากชุมชนในสถานที่เก็บกัก หรือสถานที่เก็บรวบรวม รวมทั้งการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน ตั้งแต่ ๒ ชนิดขึ้นไป ต้องมีการเก็บแยกประเภทกันตามหลักสากลเพื่อความปลอดภัย อาทิ วัตถุอันตรายที่มีจุดวาบไฟต่ำ ควรเก็บในสถานที่ที่มีอากาศถ่ายเทสะดวกและมีอุณหภูมิไม่สูงเกินไป วัตถุที่ติดไฟได้ง่าย ไม่ควรจะอยู่ใกล้กับวัตถุที่เป็นพิษ วัตถุที่กัดกร่อน ไม่ควรอยู่ใกล้ของแข็งที่ติดไฟได้เอง ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงและลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม เช่น การลุกไหม้ การคายความร้อน การปล่อยก๊าซไวไฟหรือก๊าซพิษ การทำให้เกิดสารที่มีภาวะไม่เสถียรหรือเพิ่มความดัน เนื่องจากวัตถุอันตรายแต่ละประเภทสามารถทำปฏิกิริยากันได้ และอาจเสริมความเป็นอันตรายเพิ่ม หากมีการบรรจุรวมกันหรือไม่เก็บแยกประเภทกัน ดังนั้น จะต้องไม่บรรจุ เก็บ หรือขนส่งวัตถุอันตรายที่ทำปฏิกิริยากันรวมกัน และในการบรรจุวัตถุอันตรายลงในภาชนะต้องแน่ใจว่าภาชนะดังกล่าวไม่ทำปฏิกิริยากับวัตถุอันตรายที่บรรจุ โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาในการบรรจุ เก็บ และบรรจุทุกวัตถุอันตรายแยกประเภทกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กรณีที่ ๑ : ไม่ทราบชื่อวัตถุอันตราย/ของเสียอันตราย ให้สังเกตสัญลักษณ์บ่งชี้ความเป็นอันตรายที่ติดบนบรรจุภัณฑ์แล้วจำแนกว่าวัตถุอันตราย/ของเสียอันตรายอยู่ในประเภทใด แล้วบรรจุ เก็บ และบรรจุทุกวัตถุอันตราย/ของเสียอันตรายแยกประเภทกัน ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ประเภท ๑ วัตถุระเบิด :

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายชนิดใด ๆ

ประเภท ๒ หมวด ๒.๑ ก๊าซไวไฟ

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) ประเภท ๓ (ของเหลวไวไฟ) ประเภท ๔ (ของแข็งไวไฟ วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เองและวัตถุที่ถูกน้ำแล้วให้ก๊าซไวไฟ) ประเภท ๕ (วัตถุออกซิไดซ์และออร์แกนิกเปอร์ออกไซด์) ประเภท ๗ (วัตถุกัมมันตรังสี)

ประเภท ๒ หมวด ๒.๒ ก๊าซไม่ไวไฟ ไม่เป็นพิษ

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) ประเภท ๓ (ของเหลวไวไฟ) หมวด ๔.๒ (วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เอง) หมวด ๕.๒ (วัตถุออร์แกนิกเปอร์ออกไซด์)

ประเภท ๒ หมวด ๒.๓ ก๊าซพิษ

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) ประเภท ๓ (ของเหลวไวไฟ) หมวด ๔.๒ (วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เอง) ประเภท ๕ (วัตถุออร์แกนิกเปอร์ออกไซด์)

ประเภท ๓ ของเหลวไวไฟ

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) หมวด ๒.๑ (ก๊าซไวไฟ) หมวด ๒.๓ (ก๊าซพิษ) หมวด ๔.๒ (วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เอง) ประเภท ๕ (วัตถุออร์แกนิกเปอร์ออกไซด์) ประเภท ๖ (วัตถุมีพิษในกรณีของเหลวไวไฟเป็น Nitromethane) ประเภท ๗ (วัตถุกำมันตรังสี)

ประเภท ๔ หมวด ๔.๑ ของแข็งไวไฟ

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) หมวด ๒.๑ (ก๊าซไวไฟ) หมวด ๔.๒ (วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เอง) ประเภท ๕ (วัตถุออร์แกนิกเปอร์ออกไซด์) ประเภท ๗ (วัตถุกำมันตรังสี)

ประเภท ๔ หมวด ๔.๒ วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้เอง

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) ประเภท ๒ (ก๊าซต่าง ๆ) ประเภท ๓ (ของเหลวไวไฟ) หมวด ๔.๑ (ของแข็งไวไฟ) ประเภท ๕ (วัตถุออร์แกนิกเปอร์ออกไซด์) ประเภท ๗ (วัตถุกำมันตรังสี)

ประเภท ๔ หมวด ๔.๓ วัตถุที่ถูกน้ำแล้วให้ก๊าซไวไฟ

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) หมวด ๒.๑ (ก๊าซไวไฟ) ประเภท ๕ (วัตถุออร์แกนิกเปอร์ออกไซด์) ประเภท ๗ (วัตถุกำมันตรังสี) ประเภท ๘ (วัตถุกัดกร่อน)

ประเภท ๕ หมวด ๕.๑ วัตถุออกซิไดซ์

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) หมวด ๒.๑ (ก๊าซไวไฟ) หมวด ๒.๓ (ก๊าซพิษ) ประเภท ๓ (ของเหลวไวไฟ) ประเภท ๔ (ของแข็งไวไฟ วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เอง และวัตถุที่ถูกน้ำแล้วทำให้เกิดก๊าซไวไฟ) ประเภท ๖ (วัตถุมีพิษ ในกรณีที่ของเหลวไวไฟเป็นวัตถุที่เสี่ยงต่อการติดไฟ) ประเภท ๗ (วัตถุกัมมันตรังสี) ประเภท ๘ (วัตถุกัดกร่อน) ประเภท ๙ (วัตถุอื่น ๆ ที่เป็นวัตถุที่เสี่ยงต่อการติดไฟ และสารอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วัตถุอันตราย แต่เป็นสารที่เสี่ยงต่อการติดไฟ

ประเภท ๕ หมวด ๕.๒ วัตถุออกซิไดซ์

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) ประเภท ๒ (ก๊าซต่าง ๆ) ประเภท ๓ (ของเหลวไวไฟ) ประเภท ๔ (ของแข็งไวไฟ วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เอง และวัตถุที่ถูกน้ำแล้วทำให้เกิดก๊าซไวไฟ) หมวด ๕.๑ (วัตถุออกซิไดซ์) ประเภท ๖ (วัตถุมีพิษ ที่เป็นวัตถุที่เสี่ยงต่อการติดไฟ) ประเภท ๗ (วัตถุกัมมันตรังสี) ประเภท ๘ (วัตถุกัดกร่อน) ประเภท ๙ (วัตถุอื่น ๆ ที่เป็นวัตถุที่เสี่ยงต่อการติดไฟ และสารอื่น ๆ ที่ไม่ใช่วัตถุอันตราย แต่เป็นสารที่เสี่ยงต่อการติดไฟ

ประเภท ๖ วัตถุมีพิษ

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) ประเภท ๓ (ของเหลวไวไฟ) ประเภท ๕ (วัตถุออกซิไดซ์และกรดกัดกร่อน)

ประเภท ๗ วัตถุกัมมันตรังสี

ต้องไม่เก็บ และทำการขนส่งปะปนกับวัตถุอันตรายประเภท ๑ (วัตถุระเบิด) หมวด ๒.๑ (ก๊าซไวไฟ) ประเภท ๓ (ของเหลวไวไฟ) ประเภท ๔ (ของแข็งไวไฟ วัตถุที่ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้เอง และวัตถุที่ถูกน้ำแล้วทำให้เกิดก๊าซไวไฟ)

กรณีที่ ๒ : ทราบชื่อสารเคมีที่รับเข้าสู่สถานที่เก็บกัก ในการบรรจุวัตถุอันตราย/ของเสียอันตรายลงในภาชนะ โดยเฉพาะวัตถุอันตราย/ของเสียอันตรายประเภทของเหลว ให้ตรวจสอบรายชื่อสารเคมีที่อาจก่อให้เกิดปฏิกิริยากัน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ เช่น เกิดความร้อน เปลวไฟ หรือการระเบิด ไอพิษ อันอาจเกิดขึ้นจากการผสมสารเคมีเหลือใช้หรือของเสียที่ไม่เข้ากันหรือทำปฏิกิริยากันรวมในภาชนะใบเดียวกัน หรือบรรจุสารเคมีเหลือใช้หรือของเสียที่มีฤทธิ์กัดกร่อนภาชนะในภาชนะใบเดียวกัน เป็นต้น

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแบบบันทึกข้อมูลการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

แบบบันทึกข้อมูลการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

๑. ข้อมูลหน่วยงานและผู้บันทึก

ชื่อ-สกุล (ผู้ให้ข้อมูล).....ตำแหน่ง.....
 หน่วยงาน.....
 ที่อยู่.....
 พื้นที่รับผิดชอบ (ครัวเรือน/ตารางกิโลเมตร/จังหวัด).....
 หมายเลขโทรศัพท์.....หมายเลขโทรสาร.....E-mail.....

๒. ข้อมูลการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน (การเก็บรวบรวม/การส่งกำจัด)

ชื่อจุดรวบรวม	วันที่บันทึก	ประเภทและน้ำหนักของเสียอันตรายจากชุมชนที่เก็บรวบรวม (กิโลกรัม)					รวมน้ำหนัก (กิโลกรัม)	ปริมาณของเสียอันตรายจากชุมชนที่ส่งกำจัด (กิโลกรัม)	หมายเหตุ
		กลุ่ม ถ่านไฟฉาย	กลุ่ม หลอดไฟ	กลุ่ม ภาชนะบรรจุสารเคมี	กลุ่ม ขากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และ อิเล็กทรอนิกส์	กลุ่มอื่น ๆ (ระบุ...)			

หมายเหตุ วันและเวลาในการเก็บรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน จากจุดรวบรวมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

ภาคผนวก จ

แบบมาตรฐานสถานที่เก็บกักของเสียอันตรายจากชุมชน

รายการประกอบแบบโครงสร้าง

แบบโครงสร้างจุดนี้ให้ใช้มาตรฐานโยธา (มยธ.๑๐๑ - ๑๐๖) เป็นรายการประกอบแบบและมีรายการเฉพาะ ดังนี้

๑. คอนกรีตโครงสร้างใช้อัตราส่วน ๑ : ๒ : ๔

๒. เหล็กเสริมคอนกรีต

ขนาด Ø ๖ มิลลิเมตร - Ø ๙ มิลลิเมตร ใช้เหล็กเส้นกลม SR-๒๔

ขนาด Ø ๑๒ มิลลิเมตร - Ø ๒๕ มิลลิเมตร ใช้เหล็กเส้นกลม SD-๓๐

๓. พื้นที่สำเร็จรูปคอนกรีตอัดแรง

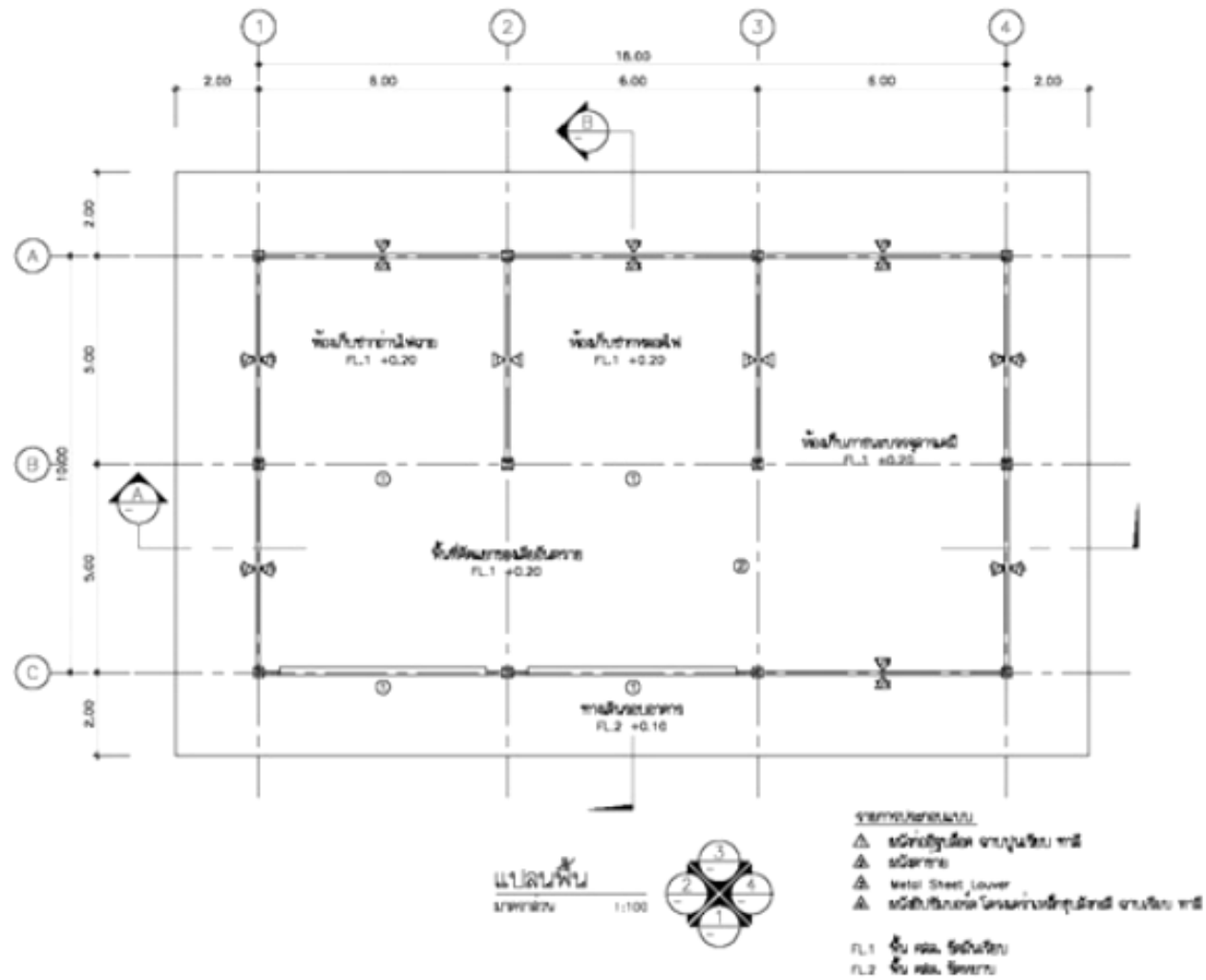
SP = รับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ กิโลกรัม/ตารางเมตร

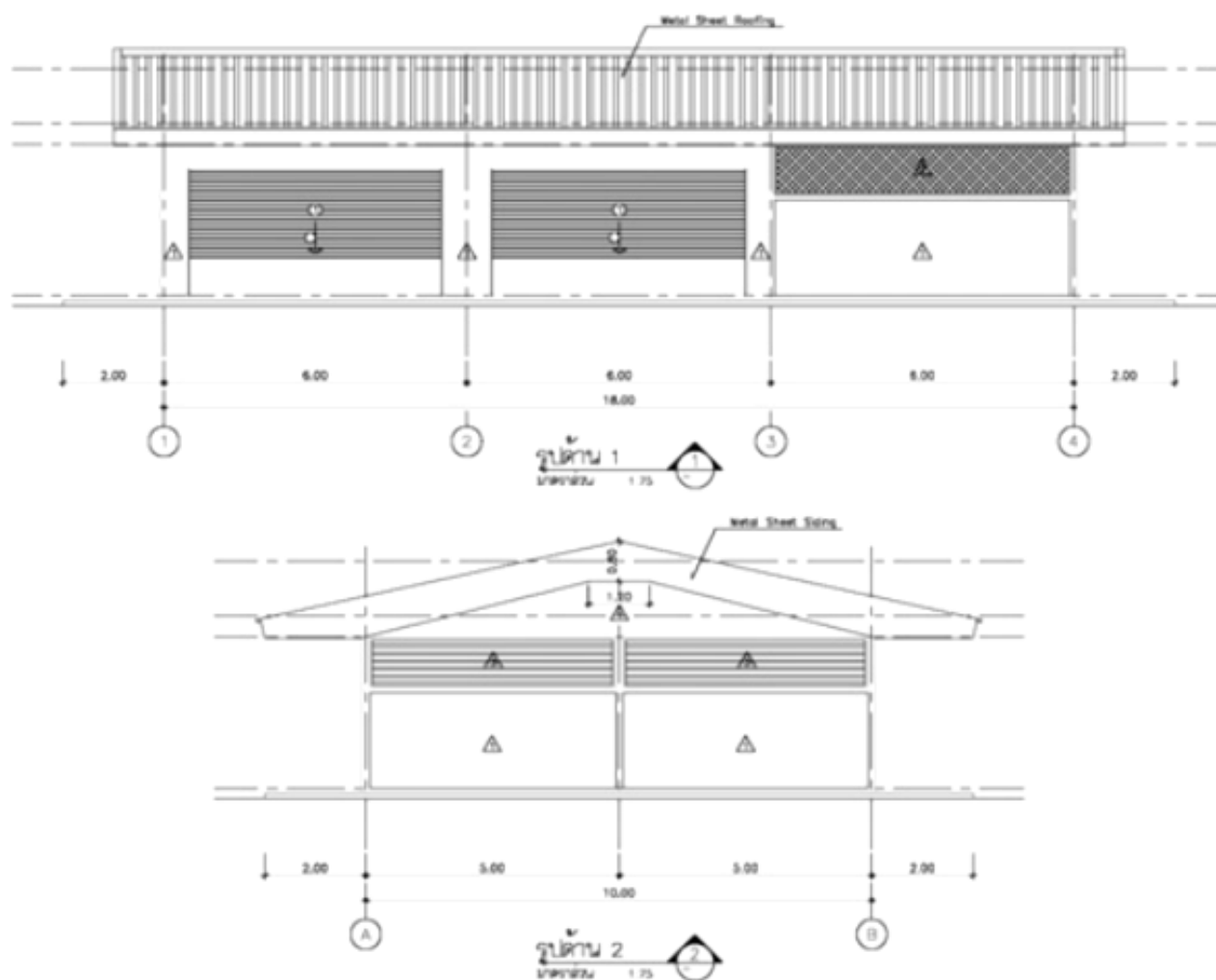
๔. ก่อนการก่อสร้างให้ทำการเจาะสำรวจดินอย่างน้อย ๒ จุด

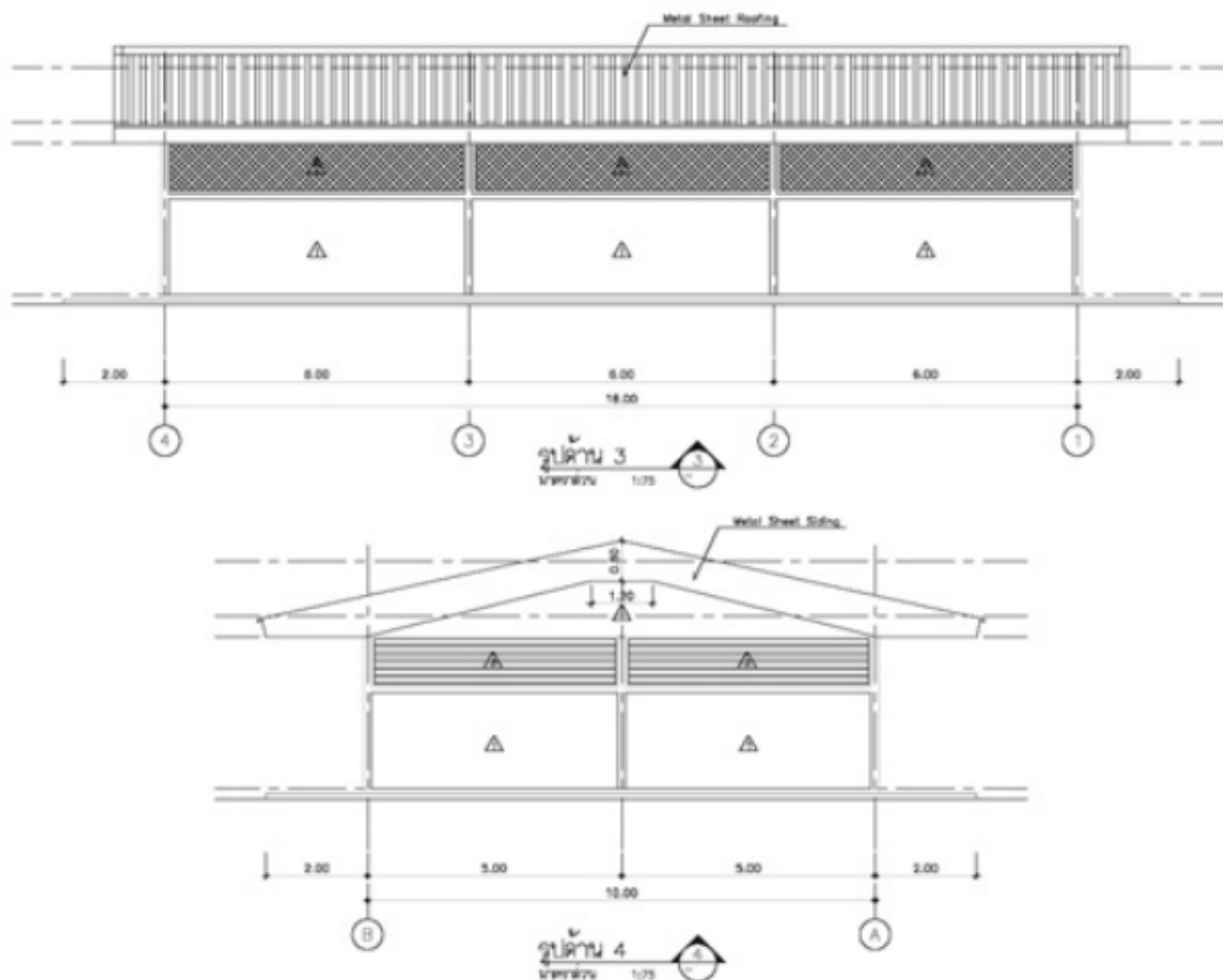
๕. ผลการเจาะสำรวจดินในข้อ ๔ ถ้าปรากฏว่าดินสามารถรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่า ๗ ตัน/ตารางเมตร ให้ใช้ฐานรากแผ่

๖. กรณีดินรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่า ๗ ตัน/ตารางเมตร ให้ใช้ฐานรากตอกเสาเข็ม

๗. รายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุหรืออุปกรณ์ในแบบหรือในรายการประกอบแบบ ทั้งที่ได้ระบุ หรือมิได้ระบุไว้ หากมีประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้วให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้น

ภาคผนวก ฉ
รายชื่อบริษัทผู้รับบำบัด/กำจัดของเสียอันตราย

ประเภทบริการ	ชื่อบริษัท	ที่ตั้งโรงงาน	ข้อมูลการติดต่อขอใช้บริการ	ค่ากำจัด	ค่าขนส่ง
๑. การกำจัดหลอดไฟ ถ่านไฟฉาย และ กระป๋องสเปรย์	บริษัท บริหารและ การพัฒนาเพื่อการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำกัด (มหาชน)	หมู่ที่ ๘ ต.หินกอง อ.เมือง จ.ราชบุรี ๗๐๐๐๐	สำนักงานใหญ่ เลขที่ ๔๔๗ ถ.บอนด์สตรีท ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐ โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๐๕๐๐ - ๕๕ หรือคุณปัญญา พลพัฒน์ โทร. ๐๘ ๑๘๔๐ ๖๑๕๒ หรือคุณนรินทร์ โทร. ๐๘ ๑๘๐๕ ๑๖๗๔	ประมาณ ๗,๑๐๐ บาทต่อตัน และ ขึ้นอยู่กับประเภท ของกากของเสีย	มีรถ ขนาด ๑ ตัน (ปิคอัพ) ๓ ตัน (Small truck) และ ๕ ตัน (Roll Off) สำหรับรถ Roll Off ๑ พ่วง คิดราคาเหมาประมาณ ๑๓,๐๐๐ บาทต่อเที่ยว รถ Roll Off ๒ พ่วง คิดราคาเหมาประมาณ ๑๗,๐๐๐ บาทต่อเที่ยว
	บริษัท โปรเฟสชั่นแนล เวสต์ เทคโนโลยี (๑๕๕๕) จำกัด (มหาชน)	เลขที่ ๑๕๕ หมู่ที่ ๕ ต.ห้วยโจด อ.พัฒนานคร จ.สระแก้ว ๒๗๑๖๐ โทร. ๐ ๓๓๒๖ ๑๖๑๓	๑๕๕/๓๓ อาคารเสริมมิตรทาว เวอร์ ชั้น ๒๐ ซอยสุขุมวิท ๒๑ ถ.สุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทร. ๐ ๒๒๖๑ ๓๓๒๑ - ๒๓	ประมาณ ๓,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาท ต่อตัน ขึ้นอยู่กับ ประเภทของกาก ของเสีย เช่น หลอดไฟ แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย สารเคมีเสื่อมสภาพ (๔,๐๐๐ บาทต่อตัน)	- คิดตามระยะทางและ ราคาน้ำมัน - ประเภทรถที่ใช้บรรทุก

ประเภทบริการ	ชื่อบริษัท	ที่ตั้งโรงงาน	ข้อมูลการติดต่อขอใช้บริการ	ค่ากำจัด	ค่าขนส่ง
				ภาชนะ กระป๋องสี อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (๓,๐๐๐ บาทต่อตัน)	
	บริษัท เบตเตอร์เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)	ต.ห้วยแข้ง อ.แก่งคอย จ.สระบุรี	๒๖๗๔/๑ ซอยไทรพ์อิน ๒ ถนนลาดพร้าว เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๔๐ โทร. ๐ ๒๗๓๑ ๐๐๘๐ หรือคุณกฤตย์ โทร. ๐๘ ๖๗๘๗ ๑๘๕๐	ประมาณ ๘,๐๐๐ - ๑๒,๐๐๐ บาท ต่อตันและขึ้นอยู่กับประเภทของ กากของเสีย	- คิดตามระยะทางและ ราคาน้ำมัน - ประเภทรถที่ใช้บรรทุก เช่น รถสิบล้อ (สามารถ บรรจุของเสียได้ ๑๐ ตัน) คิดราคาเหมาประมาณ ๘,๐๐๐ บาทต่อเที่ยว
				ราคาอาจปรับลดได้จากการประเมินหน้างาน	
๒. การรีไซเคิล ถ่านไฟฉายที่ชาร์จไฟได้ รวมทั้งแบตเตอรี่ โทรศัพท์เคลื่อนที่ แบตเตอรี่โน้ตบุค แบตเตอรี่กล้อง ดิจิตอล และซาก เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ต่าง ๆ	บริษัท ยู มิ คอ ร์ มาร์เก็ตติ้ง เซอร์วิส (ประเทศไทย) จำกัด	มีโกดังคัดแยก อยู่ที่ จ.สมุทรปราการ โดย ส่งของเสียอันตราย ดังกล่าวไปรีไซเคิลยัง ประเทศเบลเยียม	ติดต่อ คุณชนันท์ สุนทรจารุ ชิต โทร. ๐ ๒๖๗๘ ๑๑๒๒ - ๖ ต่อ ๑๔	ไม่คิดค่าใช้จ่าย	โปรดติดต่อกับบริษัท โดยตรง เนื่องจากหากมี ปริมาณมากบริษัทอาจไป รับโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
	บริษัท TES - AMM (ประเทศไทย) จำกัด	มีการคัดแยกที่นิคม อุตสาหกรรมนวนคร โดยส่งของเสียอันตราย ดังกล่าว ไปรีไซเคิลยัง ประเทศสิงคโปร์	ติดต่อ คุณฉวัลย์ แสงสว่าง โทร. ๐ ๒๕๒๕ ๒๘๗๕	ไม่คิดค่าใช้จ่าย	โปรดติดต่อกับบริษัท โดยตรง เนื่องจากหากมี ปริมาณมากบริษัทอาจไป รับโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ประเภทบริการ	ชื่อบริษัท	ที่ตั้งโรงงาน	ข้อมูลการติดต่อขอใช้บริการ	ค่ากำจัด	ค่าขนส่ง
	บริษัท อีสเทอร์น ซีบอร์ด เอนไวรอนเม้นทอล คอมเพล็กซ์ จำกัด (บริษัท เวสต์แมนเนจเม้นท์ สยาม จำกัด : WMS)	๘๘ หมู่ที่ ๘ ต.ป่อวิน อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ๒๐๒๓๐	ฝ่ายขายและฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ เลขที่ ๘๘ หมู่ที่ ๘ ต.ป่อวิน อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ๒๐๒๓๐ โทร. ๐ ๓๘๓๔ ๖๓๖๔ – ๗	โปรดติดต่อสอบถามบริษัทโดยตรง เนื่องจากบริษัทต้องการเจรจา กับ ผู้รับบริการโดยตรง	
๓. การรีไซเคิล หลอดฟลูออเรสเซนต์ ชนิดตรง	บริษัท คัดแยกขยะ เพ็ อ รี ไซ เคิล วงษ์พาณิชย์ จำกัด	เป็นรถเคลื่อนที่ระบบปิด	โทร. ๐ ๕๕๒๘ ๔๔๕๔	๓ – ๕ บาท ต่อหลอด	
	บริษัท อีสเทอร์น ซีบอร์ด เอนไวรอนเม้นทอล คอมเพล็กซ์ จำกัด (บริษัท เวสต์แมนเนจเม้นท์ สยาม จำกัด : WMS)	๘๘ หมู่ที่ ๘ ต.ป่อวิน อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ๒๐๒๓๐	ฝ่ายขายและฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ เลขที่ ๘๘ หมู่ที่ ๘ ต.ป่อวิน อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ๒๐๒๓๐ โทร. ๐ ๓๘๓๔ ๖๓๖๔ – ๗	๑๐ บาทต่อหลอด หรือ ๑๒,๐๐๐ บาทต่อตัน	คิดตามระยะทางและราคาน้ำมัน
	บริษัท โตชิบา ไท้ตัง จำกัด	นิคมอุตสาหกรรม บางกะดี จ.ปทุมธานี	ติดต่อคุณสุริรัตน์ โทร. ๐ ๒๕๐๑ ๑๔๒๕ – ๙ ต่อ ๑๕๔	รับเฉพาะซาก หลอดไฟของลูกค้านั้นที่ซื้อหลอดไฟของ โตชิบา	เมื่อนำหลอดไฟใหม่ไปส่งให้ลูกค้า จะนำซากหลอดไฟ กลับตามจำนวนหลอดไฟ ใหม่ที่สั่งซื้อ
๔. การรีไซเคิล สารเคมี/ ตัว ทำละลายใช้แล้ว	บริษัท รีไซเคิล เอ็นจิเนียริง จำกัด	เลขที่ ๕๗ หมู่ที่ ๗ ถ.เจริญโชคดี ต.ท่าบ่อภูมิ อ.เกาะจันทร์ จ.ชลบุรี ๒๐๒๔๐	ฝ่ายการตลาด โทร. ๐๘ ๑๘๒๐ ๓๘๗๓ ๐๘ ๙๒๐๔ ๙๑๓๘ www.recycleengineering.com	โปรดสอบถาม บริษัทโดยตรง	โปรดสอบถาม บริษัท โดยตรง

ประเภทบริการ	ชื่อบริษัท	ที่ตั้งโรงงาน	ข้อมูลการติดต่อขอใช้บริการ	ค่ากำจัด	ค่าขนส่ง
	บริษัท รีไฟน์ เทค จำกัด	๔๗ หมู่ที่ ๗ ซอยสุขสวัสดิ์ ต.บางจาก อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ๑๐๑๓๐	ฝ่ายการตลาด โทร. ๐ ๒๘๑๗ ๘๕๔๘ ๐ ๒๘๑๗ ๘๕๖๘ www.refinetechnai.com	โปรดสอบถามบริษัทโดยตรง	โปรดสอบถามบริษัทโดยตรง
	บริษัท เอเชีย รีไฟน์ จำกัด	๓๑/๔ ถ.ราษฎร์บำรุง ต.ห้วยโป่ง อ.เมืองระยอง จ.ระยอง ๒๑๑๕๐	ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ โทร. ๐ ๓๘๖๘ ๗๘๐๐ - ๑, ๓ www.asiarefining.com	โปรดสอบถามบริษัทโดยตรง	โปรดสอบถามบริษัทโดยตรง
๕. การรีไซเคิลปรอท	บริษัท เบ็กแมนน์ เมอร์คิวรี เทคโนโลยี แอปซิฟิค จำกัด (BMTP)	๔๖๗ หมู่ที่ ๔ นิคมอุตสาหกรรมบางปู อ.สุขุมวิทสายเก่า ต.แพรกษา อ.เมือง จ.สมุทรปราการ	ติดต่อคุณสุนิสา โทร. ๐ ๒๗๐๙ ๖๗๒๕ ต่อ ๑๔	โปรดสอบถามบริษัทโดยตรง	
๖. ของเสีย หรือวัสดุ ไม่ใช่แล้วที่เป็นของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานอุตสาหกรรม และกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย/มูลฝอยติดเชื้อ เป็นต้น	บริษัท อัครีปราการ จำกัด (มหาชน)	เลขที่ ๗๔๒ หมู่ที่ ๒ ซอย ๑ C/1 นิคมอุตสาหกรรมบางปู อ.สุขุมวิท ต.บางปูใหม่ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๘๐	โทร. ๐ ๒๓๒๓ ๐๗๑๔ - ๒๑ โทรสาร ๐ ๒๓๒๓ ๐๗๒๔, ๐ ๒๗๐๙ ๓๘๕๗ ติดต่อ ดร.พล สาเกทอง คุณวนิดา วรพิทยาฤกษ์ โทร. ๐๘ ๙๕๐๐ ๓๖๒๓	โปรดสอบถามบริษัทโดยตรง	โปรดสอบถามบริษัทโดยตรง

ประเภทบริการ	ชื่อบริษัท	ที่ตั้งโรงงาน	ข้อมูลการติดต่อขอใช้บริการ	ค่ากำจัด	ค่าขนส่ง
๗. มูลฝอยติดเชื้อ/ ยาที่ off spec.	บริษัท ที่ดินบางปะอิน จำกัด	เลขที่ ๑๓๙ ม. ๒ ถ. อดุมสรยุทธ ต.คลองจิก อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา	สำนักงานฝ่ายสาธารณูปโภค โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๘๓๕๕ - ๙ โทรสาร ๐ ๓๕๒๒ ๑๒๐๗ สำนักงานฝ่ายขาย โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๘๔๐๐ - ๒ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๘๔๐๑ E-mail : info@bldc.co.th ติดต่อคุณกฤษดา/คุณธนภัทร โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๘๓๕๕ - ๙	โปรดสอบถาม บริษัทโดยตรง	ไม่มีบริการด้านการขนส่ง

รายชื่อผู้จัดทำคู่มือการขนส่งของเสียอันตรายจากชุมชน
ในท้องที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปยังสถานที่กำจัด

ที่ปรึกษา

นายประลอง ดำรงค์ไทย

นางสาวปรีญาพร สุวรรณเกษ

นางสาวพรพิมล เจริญสง

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

ผู้อำนวยการกองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

ผู้เรียบเรียง

นางสาวกุลชา ณะขว้าง

นายฤทธิพร คมขุนทด

นางสาวนันทนา ฤกษ์เกษม

ผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

คณะทำงาน

นางอภาภรณ์ ศิริพรประสาร

นางนุชนารถ ลีลาคหกิจ

นางสาวประไพศรี อาสนรัตน์จินดา

นายเชิดชัย วรแก่นทราย

นางสาวกรณิกา อนันต์สุทธิรักษ์

นายณัฐพงษ์ บุญชุม

นางสาวพิมพ์ชนก บุญสวัสดิ์

นายสกล ขำเจริญ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม

ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม

กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน พญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๘ ๒๔๑๓-๒๔๒๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๘ ๕๓๘๓

Website : <http://www.pcd.go.th> E-mail : hazwaste@pcd.go.th